

ONDERNEMER
ROBERT KEMELING

**'Je kunt God wel
loslaten, maar Hij
liet mij niet los'**

NIEUWE PODCAST:
Moderne Herders

DS. JAN REIJM OVER
VRIENDSCHAP

**'Vaak ga ik
lichter naar huis'**

tijdling

Zomeren

De zomer en de oogst horen bij elkaar. Toen onze dochters nog kleuters waren en we in Stedum woonden, hoorde het bij mild nazomerweer dat zij met een rieten mandje door de appelhof liepen om appels te rapen. Die herinnering kwam bij mij naar boven toen ik nadacht over dit zomermagazine. Het is als een mandje vol met valappeltjes. Een oogst aan verhalen over wat God doet en waar we graag van uitdelen.

Iets van de oogst blijkt er te zijn wanneer je verhalen opschrijft over een gemeente die in gesprek is over haar roeping, en die van de afzonderlijke gemeenteleden. Wanneer er goede vragen worden gesteld in het licht van de Bijbel, blijkt er soms meer gegroeid te zijn in de gemeente dan je eerst dacht. Vruchten blijken er ook te vinden wanneer je aan een predikant vraagt op te schrijven wat er ontstaat als er iemand langsrijt die met jou en anderen het gesprek aangaat over je roeping; hoe het Woord werkt in je leven en door je heen gaat.

Omdat het valappeltjes zijn, zit er hier en daar een beurse plek in de verhalen. Zo vertelt Niels de Jong dat niet alles lukt in zending. Soms lijkt dat weleens het geval te zijn, omdat we elkaar graag laten weten wat goed gaat, maar de werkelijkheid is anders. Hoewel dat een beurse plek kan geven, is ook dat niet zonder God.

Deze en nog meer verhalen hebben we verzameld, in de hoop dat door de artikelen heen iets van God te proeven is. Dat is waar we naar op zoek zijn in mensenlevens, in missionair handelen, bij onszelf. Dat we God opmerken en Jezus volgen.

Het lezen van Tijding Magazine nodigt uit om deze zomer ook te kijken naar de oogst in je eigen leven. Welke vruchten brengt mijn boom voort? Waar wil ik God voor danken? Kan iets uitdelen aan een ander?

*Sjaak van den Berg,
directeur-bestuurder*

‘Je hebt zelden de regie over je leven’

**KEES VAN EKRI
RESERVEERDE TIJD
VOOR VROOM
STUDEREN. HET
LIEP ANDERS.**

Tijd voor studie en reflectie, voor trage vragen en sluimerende intuïties. Ademruimte om te ontdekken wat de Geest je schenkt. Het klinkt misschien onrealistisch, want onze tijd wordt ongemerkt opgeslokt door volle werkagenda's, gezinsleven, maatschappelijke bijdragen, sociale afspraken, sport en hobby's. Er zijn maar weinig momenten dat je tot jezelf kunt komen, laat staan de tijd kunt nemen voor verdiepende studie.

Kees van Ekris is Hoofd IZB-Areopagus en bekend van de podcasts 'Eerst Dit', 'Moderne Profeten' en 'Dit Dus'. Vorig jaar schreef hij het boek *'Dialog, dans en duel'*. Hij woont met zijn gezin in de christelijke leefgemeenschap de Wittenberg in de bossen van Zeist. Hier wonen ook jongeren, die zich verdiepend op hun toekomst oriënteren. Meerdere huishoudens dragen in de Wittenberg zorg voor elkaar en voor het prachtige complex. Een inspirerende plek die uitnodigt tot diepere geestelijke ontwikkeling. In de jaarplanning probeerde Kees twee keer zes weken vrij te beitelen uit zijn drukke agenda, zodat hij zich meer kon richten op studie. Een periode in de lente en een in de herfst. *Vroom studeren* wordt dat bij de IZB genoemd. Studie in dienst van missie en geloof.

Invloeden van buitenaf

‘Vooraf had ik drie doelen. Samen met Sjaak van den Berg (directeur IZB) ben ik bezig een methode te ontwikkelen voor de IZB, over de manier waarop wij werken. Hoe kunnen we in de verschillende afdelingen goed luisteren naar wat er gebeurt in de praktijk van missie en evangelisatie, op pioniersplekken, in preektrainingen, in de gesprekken met jongeren? Hoe leer je grip te krijgen op wat

er gebeurt? Wij kunnen misschien woorden geven aan waar en hoe God werkt in Nederland. Mijn tweede doel was werken aan het derde seizoen van Moderne Profeten. Het gaat deze keer over Moderne Herders. We hebben in onze tijd talloze coaches, influencers en populistten, zoveel meningen en zoveel opportunisten, maar zijn er ook herders? Mensen die verantwoordelijkheid voor anderen nemen, mensen die waken over een ander. Ik ga acht portretten maken van zulke Moderne Herders. Als derde project wilde ik me verdiepen in het charismatische aspect in missie. In hoe de Geest ons soms inzicht geeft in situaties en in mensen en Geestkracht geeft en hoe we daar open voor kunnen staan. Dat was mijn idee vooraf.'

Kees zag er erg naar uit. Maar ja, niet alles lukte. 'Er kwamen vacatures en dat gaf meer werk voor ons kleine team. Sollicitatieprocedures en werk opvangen. Daarbij genereert mijn boek 'Dialoog, dans en duel' dit jaar veel trainingen en uitnodigingen bij werkgemeenschappen, ringvergaderingen en classisvergaderingen. Die afspraken stonden al en wilde ik niet afzeggen.'

“

Je kunt niet altijd je eigen persoonlijke drive volgen. Maar je kunt ook grote stappen naast je gewone werk zetten.”

Het werd glashelder dat er wat tijd van diverse taken af moest. Het werd de kaasschaafmethode; niet te veel rigoureuus wegschrappen, maar net even wat meer ruimte zoeken voor rust en reflectie. 'Enigszins onrealistisch bleken de plannen wel. Arianne, mijn vrouw, vroeg me twee weken na de geplande start van mijn studietijd: "En, wanneer beginnen die zes weken studieverlof nu eigenlijk precies?" Het bleek al volop gaande... Wat wel gelukt is: diepere innerlijke focus. Minder telefoon, geen sociale media, minder vluchtige prikkels. Gelukkig hebben we op de Wittenberg getijdengebieden. Die geven rust en ritme.

'Je hoort vaak dat mensen op sabbatical gaan om een boek te schrijven. Mij ging het meer om het vinden van 'wat me te doen staat' de komende jaren. Welke thema's zijn belangrijk voor de IZB, voor de kerk, voor de missie van God in ons land? Ik ben toe aan een nieuw thema, maar ik wil dat het meer is dan persoonlijke interesse. Het gaat om wat nodig is, wat anderen helpt. Maar ook: wat staat ons te wachten in onze cultuur, wat is nodig om te doordenken, waar moeten we ons op voorbereiden? Daar heb ik nog niet echt helderheid in gekregen.'

Nog nauwkeuriger

'Misschien is het ook een gezamenlijke zoektocht naar wat ons te doen staat', reflecteert Kees. 'Bij de IZB hebben we een sterk team, en we hebben een unieke organisatie: verworteld in pioniersplekken, in kerkenraden, onder predikanten, en in contact met jongeren. Er zijn weinig organisaties met zoveel soorten impressies en ervaringen. We zijn ook samen bezig, met al de afdelingen, van elkaars ervaringen te leren, elkaar te versterken. Zodat we de goede dingen doen. Ik pleit ervoor samen nog nauwkeuriger te kijken naar wat er empirisch gebeurt op al die plekken waar we werken, zodat wij als IZB vervolgens anderen kunnen trainen met wat we overal in het land zien gebeuren. Zo werkte het ook bij het schrijven van mijn proefschrift. Gezamenlijk inzicht organiseren. Samen met anderen keken we steeds heel nauwkeurig naar een preek, of naar een casus. Wat zie jij gebeuren, wat valt jou op, hoe zou jij dat benoemen?' Kees benadrukt het belang van elkaar aanvullen

“

De Geest rust mensen toe in de tijd, en geeft wat nodig is.”

en nieuwe perspectieven toevoegen. ‘Dit hebben we allemaal bij de IZB in huis.’

Een tik

Hij vertelt bevlogen over zijn inzichten en fascinatie: ‘Ik kreeg tijdens de studieperiode meer grip op het ‘herderlijke’. Over een ander mens die over jou waakt en jou niet in de steek laat. Ik word er steeds enthousiaster over. De herder is iemand die jou aankan, maar die je ook de goede kant op duwt, zonder je op te jagen. Die je soms een tik geeft. En hij weet waar jij kunt gaan grazen.’ Kees benadrukt dat herders anders zijn dan coaches, influencers en populistten. ‘Die types hebben veel invloed, hebben meningen,

maar zijn zelden bij je in jouw donkere nacht. Herders wel. Herders hoeden. Ze verzorgen.’

Naast het herderlijke onderzoekt Kees momenteel het charismatische. ‘Het charismatische wordt soms wat geclaimd door onze broeders en zusters van de Pinkstergemeente, terwijl ik er aanvullende intuïties bij heb. Ik noem ’t het epifanische (Godsopenbaring). De epifanie is een doorbraak in inzicht, iets dat tot je bewustzijn doordringt. Het is nieuw, het is van God die iets doordrukt in ons leven, die zich openbaart, en tegelijkertijd sluimerde er al iets in je. Je ogen gaan open voor iets dat zich al opdrong in je leven, maar wat een nieuwe trigger krijgt. In evangelisatie-

gesprekken is dit heel belangrijk. Dat je sensitiviteit hebt voor waar iemand zit, ook geestelijk. Dit stuurt soms aan op een doorbraak bij je gesprekspartner. Het gaat om geestesinzicht in wat er werkelijk gaande is. In deze studieperiode ontwikkelde ik het begrip 'epifanische sensitiviteit'. Dat is echt gaaf aan mijn werk: ik studeer intensief en ben met de praktijk bezig. En dan ontwikkelt zich een begrip waarvan ik denk: dát is het. Ik vermoed dat juist 'epifanische sensitiviteit' is wat we nodig hebben, in gezinnen, in gesprekken met collega's over God en geloof, in missionaire momenten. Dan ontwikkel je gevoel voor wat zich afspeelt in het innerlijke leven van de ander.'

Groot corvee

In Kees' sfeervolle werkruimte klinkt klassieke muziek met wat Spaanse gitaren. Een van zijn zoons loopt met zijn gymtas naar buiten. 'Vergeet je niet dat we groot corvee hebben straks?' Kees heeft met zijn *smallgroup* die avond corvee op de Wittenberg. Soms wisselen inhoud en dagelijkse dingen elkaar erg snel af. Kees schakelt vrij gemakkelijk over naar zelfreflectie vanuit zijn rol bij IZB: 'De IZB kanaliseert goede verhalen door ervaringen die we opdoen. Maar we kunnen meer doen dat dat. We ontdekken en herkennen patronen, we ontwikkelen taal voor wat gebeurt, en dus ook trainingen en oefeningen. Een goede missionaire organisatie oefent mensen in missie. Op verschillende plekken in het land vinden misschien wel parallelle processen plaats. Het is aan ons om dit in concrete begrippen en handreikingen terug te geven aan gemeenten en aan mensen. Dit vergt studietijd. Dan moet je dus even uit de drukte en het werk stappen. Vervolgens kunnen we een werkwijze in de IZB ontwikkelen die ons helpt goed te luisteren naar praktijkverhalen van pioniers, predikanten, ambtsdragers en gemeenteleden.'

Het is niet Kees' intentie om een standaardpakket te maken. 'We willen een methode aanleren om te luisteren naar wat een gemeente te doen staat in Gods missie, lokaal, persoonlijk en als gemeente. Ook daar speelt 'epifanische sensitiviteit' een rol: kun je gevoel ontwikkelen voor de urgentie om je heen, waar nood is, geestelijk en materieel, waar je nodig bent, wat in de contexten van gemeenteleden gebeurt en

hoe ze daarin toegerust kunnen worden? Waar de Geest bij de gemeente op aandringt? Niet doordat gemeenteleden op hun missionaire tenen moeten gaan lopen, maar door sensitief te worden voor wat God al werkt in de levens van collega's en burens.'

Incubatietijd van ideeën

Terug naar de poging tot ruimte om te studeren. 'Al met al was het een interessante tijd, deze "poging tot ruimte om te studeren". Ik had gedacht dat ik verder zou zijn gekomen in mijn gedachten, maar dat is niet gelukt. Eigenlijk was ik drukker dan ooit. Daar baal ik wel van. Ooit zei een medestudente een zin van Ida Gerhardt tegen me, "dat een mens zich moet laten tuchtigen door het leven". Soms gaat het heel anders dan je wilt, en moet je daarnaar voegen.' Toch omarmt Kees de nuchterheid: 'Ik zit in een hele drukke fase van mijn leven, naar kinderen en familie toe, naar de IZB, de Wittenberg, de kerk, de podcasts. Er hoeft maar iets te gebeuren op één van die vlakken, of de druk in mijn agenda neemt toe. Zo is het nu eenmaal. Er zijn tijden dat je moet buffelen en volhouden. Er komen hopelijk ook wel weer andere tijden. Daar zie ik naar uit. In het najaar ga ik strakker mijn studietijd bewaken. Tenminste, dat is het voornemen. Maar een mens heeft zelden de regie over zijn leven.'

Wil je ook op sabbatical?

Kees' studietijd van zes weken was eigenlijk bedacht als een soort heisessie met onderbrekingen. Hij werd verrast door dingen die anders liepen, maar die op een andere manier toch vruchtbaar en nuttig bleken. Tegelijkertijd voelde hij ook dat de traditionele vorm van een ruimte om te studeren niet haalbaar was. Desalniettemin leverde deze tijd hem waardevolle ideeën, resultaten en intenties op. Ben je ook van plan om tijd te 'maken' voor een zinvolle missie of voor studie? Misschien heb je dan iets aan de volgende handreikingen:

- **Wees flexibel in je verwachtingen**

Het kan maar zo zijn dat God de Vader je precies schenkt wat je nodig had, maar dat het een andere vorm krijgt dan wat je voor ogen stond. Dit doet niets af aan de kwaliteit van de uitkomsten, al zien deze er misschien anders uit. Check bij jezelf tijdens je sabbatical of je intentie matcht met wat God je geeft tijdens deze periode.

- **Je omgeving verdwijnt niet ineens**

De verwachtingen die anderen van je hebben veranderen niet zomaar. Ga daarover in gesprek,

zodat je wederzijdse verwachtingen voor je studietijd kunt afstemmen voordat je begint. Kees stelde duidelijke grenzen: 'Ik neem mijn telefoon niet op. En ik heb geen nieuwe opdrachten aangenomen.' Je omgeving kun je niet veranderen, maar je kunt wel zelf bepalen in hoeverre je de deur opent.

- **Laat je hoeden**

Misschien blijf jij niet de herder van je eigen tijd of van je zinvolle missie, maar word je gehoed op een manier die God passend voor je acht. Al kan dat dan soms wat oncomfortabel voelen. Als je tijd neemt om te studeren en je te laten voeden door de Geest, ben je de herder van je studieonderwerp. Als vrome student kun je misschien maar beter accepteren dat je niet je eigen herder bent, voor eventjes. Misschien ben je er dan juist bij gebaat dat je gehoed wordt, en misschien wel behoed. En als je geluk hebt, gezegend.

INSPIRERENDE ONTMOETINGEN
TIJDENS TOER VOOR HET
GOEDE DOEL

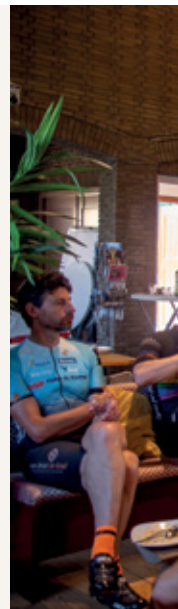
'Plaats voor tweede- hands mensen'

'Er stonden tweedehands stoelen in de kerk. Nou, dacht ik, dan zal er voor een tweedehands mens als ik ook wel plaats zijn.' Zomaar een flard uit een getuigenis van iemand die bij een pioniersplek haar thuis heeft gevonden. Een van de vele gouden momenten tijdens de Toer voor het Goede Doel, die zaterdag 3 juni werd gefietst, een rondje Huizen – Amsterdam – Lelystad – Huizen.

Fietsvriendelijker weer kon je bijna niet hebben, deze dag. Zon, aangename temperatuur, net niet té warm. Lekker windje. En dus begonnen de deelnemers bij de start in Huizen met veel vertrouwen aan de Toer. Voor sommigen was het een debuut, zoals een echtpaar uit Woudenberg. Of het tweetal uit Friesland. Er waren ook oude bekenden, iemand deed voor de zevende keer mee.

Van Huizen naar Amsterdam – een kilometer of 46 – is goed te doen, een opwarmertje zeg maar. De uitdaging was vooral om met zo'n groep ongeschonden de Noorderkerk in hartje stad te bereiken. Dat lukte, zij het met de nodige wachtmomenten vanwege het soms hectische verkeer. De drukte die een zonnige zaterdagochtend in de Jordaan met zich meebrengt, moet niet worden onderschat. De fietsers trokken veel bekijks van onder meer de bezoekers aan de Noordermarkt. *Huh – die gasten gaan met fiets en al de kerk in?* Ja, je moet wel erg veel geloofsvertrouwen hebben om je racefiets buiten durven te laten staan. En zo werden de rijwielen – bij elkaar goed voor een klein fortuin – gestald ín de kerk.

Daar hield predikant-pionier Dick Wolters een korte presentatie over zijn werk bij Huis voor de Ziel, het project in en rondom de Noorder. Een rasechte

oudere Jordanese, Sophie, vertelde onbevangen wat deze plek voor haar betekende. Ze was niet met kerk en geloof grootgebracht, haakte ooit aan bij een High Tea en is nu present bij vrijwel elke activiteit. 'Het heeft zoveel moois gebracht, elke dag heb ik wel bijzondere ontmoetingen, ook met God.' Ze is visueel beperkt en was een keer bang om 's avonds na een bezoek aan de kerk naar huis te lopen. 'Maar ik voelde God heel dicht bij me. Alsof Hij mij de weg wees.'

'Iedere avond'

Het contrast tussen de bruisende Jordaan met de volgende stop op de route, Lelystad, kon haast niet groter zijn. De polder, wat wil je – vlak, leeg, nauwelijks mensen op straat. Maar ook hier, vanuit pioniersplek Zuiderlicht, wordt gebouwd aan Gods Koninkrijk. Annemieke van den Dool, kinderwerker van het eerste uur, gaf samen met haar man Hans een inkijkje in de activiteiten die hier elke zaterdagochtend plaatsvinden. Eenvoudig, maar rijk gezegend. Filmpjes lieten ontroerende bijdragen zien van kinderen die op deze manier met het goede nieuws van Jezus in aanraking waren gekomen.

Neem nou dit eerlijke verhaal, van een kind uit een gezin waar het geloof bewust ver buiten de deur wordt gehouden: 'Mijn zus gelooft niet in God, ik geloof wel in God – maar een klein beetje geloof ik niet in Hem. Iedere avond voor ik ga slapen praat ik met God.' Sommige kinderen komen al 10 jaar of nog langer naar de kinderclub in het buurthuis. Het is duidelijk dat ze hier liefde en geborgenheid ervaren, die ze voor geen goud zouden willen missen.

Stoelen mee naar huis

En dan naar het start- en finishpunt: Huizen. De (rooms-katholieke) Vituskerk wordt verhuurd aan pioniersplek De Brug voor de zondagse en andere bijeenkomsten. Een huiselijk ingerichte ruimte, met zelfs een gezellig koffiehokje. Voor mensen die aan het eind van hun salaris of uitkering nog een stuk maand over hebben is er een kastje met levensmiddelen.

Terwijl de fietsers zich tegoed deden aan een welverdiende warme maaltijd deelden enkele vaste bezoekers een stukje uit hun levensverhaal. Een overbuurvrouw ontdekte op een goede dag tot haar verrassing dat er activiteiten vanuit de kerk werden ontplooid. En nog wel protestants – daarmee kwam ook haar opvoeding weer terug. Ze maakte een moeilijke tijd door, was net gescheiden. 'Ik kwam binnen en zag dat er allemaal tweedehands stoelen stonden. Nou, dacht ik, dan zal er ook wel plaats zijn voor een tweedehands mens als ik.' Ze voelt zich op meerdere manieren verbonden met deze plek. 'God spreekt niet alleen door de preek, maar ook door de mensen hier.'

Die stoelen lijken trouwens wel symbool te staan voor de laagdrempeligheid van De Brug. Een lid van het pioniersteam: 'Als mensen de stoelen lekker vinden zitten en thuis nodig hebben mogen ze ze gerust mee naar huis nemen, er komen vanzelf wel weer andere voor terug.' Hoe relaxed wil je het hebben?

Geld is bij deze sponsortocht niet het hoofddoel, maar er is een mooi bedrag opgehaald – bijna 7.000 euro – dat wordt verdeeld over de drie projecten.

150 kilometer. 24 bikkels, onder wie één vrouw. 2 lekke banden. 1 kapotte fiets (gelukkig aan het eind van het traject). Maar vooral: veel bevloggen mensen en indrukwekkende verhalen.

A middle-aged man with glasses and a dark blue jacket stands on a balcony. The jacket features two red patches with the text 'Leger des Heils'. The background shows a cityscape with buildings and a railing. The text is overlaid in large white font.

**‘Eenmaal daags
een portie
extra aandacht’**

A photograph of a stone bridge arch over a river. In the foreground, the sleeve and shoulder of a person wearing a dark blue jacket are visible on the left side. The background shows a blurred cityscape with a tall brick tower and a red flag on a pole. The text is overlaid on the lower part of the image.

Het is me al zo vaak gevraagd, door gemeenteleden, voorgangers of journalisten: denk je dat de kerk nog toekomst heeft? Ik heb daar altijd op geantwoord dat ik geloof dat 'God niet loslaat wat Zijn hand eenmaal begon'. Ik geloof met hart en ziel in de voortgang van het Koninkrijk van God omdat ik geloof in de trouw van God, in de liefde van Jezus voor mensen en in de kracht van de Heilige Geest. Dit was mijn antwoord op de vraag naar de toekomst van de kerk.

De laatste jaren is er voor mij echter veel nieuw inzicht bij gekomen. In de ruim 25 jaar dat ik gemeente-predikant was, ben ik vooral op de interne gang van zaken in de gemeente gericht geweest. Ook al wilden we als gemeente er echt voor onze omgeving zijn: het bleek erg lastig om onze focus echt 'naar buiten' te verleggen. Natuurlijk moedigden we elkaar aan om in onze straat, op ons werk en in de andere kringen waarin we verkeren getuige te zijn van Jezus. Maar samen echt iets voor de wijk betekenen, dat bleek niet eenvoudig.

Wat we wel deden was bewust bidden voor onze omgeving, en daar ligt grote kracht in. Ik kan niet aanwijzen wat er daardoor is veranderd, maar ik geloof dat er zegen rust op de opdracht zoals verwoord in Jeremia 29:7: 'Bid tot de Heer voor de stad waarheen Ik jullie weggevoerd heb en zet je in voor haar voorspoed en vrede' Bidden voor onze omgeving deden we in mijn gemeenten zeker, zowel op zondag als in doordeweekse gebedsmomenten. Maar de opdracht om ons in te zetten voor de bloei van onze omgeving, daar worstelden we mee.

En toen kwam ik in Zuid-Limburg terecht en vroeg het Leger des Heils me te helpen bij het opzetten van een nieuwe manier van werken. Het nieuwe programma, dat inmiddels op 130 plekken in het land heeft vorm gekregen, heet: 'Geloven in de buurt'. Daarmee geeft het Leger des Heils weer dat het gelooft in de kracht van de buurtgemeenschap, van mensen die elkaar kennen en voor elkaar willen zorgen. Daarnaast is het ons verlangen het geloof in Jezus Christus in de haarvaten van de samenleving te brengen; we willen een vindplaats van geloof zijn.

Ruim vier jaar geleden zette ik samen met een officier van het Leger des Heils een eerste 'Geloven in de buurt' in het zuiden op. We huurden een leeg winkelpand in het centrum, verfden de muren en bestelden kledingrekken op Marktplaats. Via het Leger des Heils werd mooie tweedehands kleding aangevoerd en binnen twee weken openden we onze deuren. Vanaf de eerste dag meldden vrijwilligers uit de buurt zich spontaan aan. Er blijken veel mensen te wachten op een kans om hun lege leven weer zin te geven. Samen met deze vrijwilligers

konden we deze locatie elke middag openen. De kleding trekt de mensen over de drempel, en er staat een lange tafel midden in wat we de 'Ontmoetingswinkel' noemen, waar gratis koffie of thee wordt geschonken. Daar is alle ruimte voor gesprekken over God en geloof. Dat stimuleren we door een Bijbeldisplay, waar gretig gebruik van gemaakt wordt, en door een gebedsbox die midden op de tafel staat en waar mensen hun gebedsverzoeken in kunnen stoppen. Tijdens onze teamvergaderingen bidden we voor de gebedspunten die zijn ingeleverd.

Ook hebben we de doop meegemaakt van een man die een bijbel van de display had meegenomen, en die een week later terugkwam en me de oren

van het hoofd vroeg over wat hij had gelezen. Binnen de kortste keren zat hij op een Alpha-cursus die door een van de kerken in Maastricht werd gegeven en kwam hij tot geloof in Jezus. Ik heb wekelijks diepe gesprekken met de gasten die bij ons aan tafel zitten. Gemiddeld komen er zo'n 25 mensen per middag langs.

Naast een eindeloze hoeveelheid koffie schenken en drinken en daarmee relaties opbouwen, naast veel gesprekken over koetjes en kalfjes, komt er uiteindelijk bijna altijd een moment waarop mensen naar je toe komen om hun hart te luchten over iets wat er met hen is gebeurd. Dan ga ik even met hen apart zitten, luister naar hun verhaal en bid samen met hen of God erbij wil zijn. Inmiddels

is het na een paar jaar zover dat ook de huisarts de meest eenzame mensen 'op recept' naar ons toestuurt: eenmaal daags een portie echte aandacht. Zo geven we de liefde van God voor deze mensenhanden en voeten in de wijk. Bij Jezus zijn ze welkom! Samen met de IZB zijn we nu bezig een tweede locatie te openen in Maastricht om ook daar weer in Jezus' naam midden in die gebroken samenleving biddend en zegenend aanwezig te zijn.

Ron van der Spoel

Ron van der Spoel is predikant-pionier voor IZB in Zuid-Limburg

“

Ik heb wekelijks diepe gesprekken met de gasten die bij ons aan tafel zitten.”

UIT HET IZB-ONDERNEMERSNETWERK:
KUNSTSTOFFENFABRIKANT
ROBERT KEMELING

‘Mensen gaan vóór zaken’

Er wordt klein spul gemaakt zoals lekbakjes en snijplankjes, maar verder gaat zo ongeveer alles in het groot: van water- en schuimblustanks voor de brandweer tot strandhuisjes en mengbakken. En, om er maar meteen een niet-alledaagse toepassing bij te halen: de bassins waar haaien van Diergaarde Blijdorp tevreden in rondzwemmen. Kemeling Kunststoffen mag dan wereldwijd actief zijn, mede-eigenaar Robert Kemeling gedraagt zich bepaald niet als een magnaat. Een ondernemer uit het IZB-netwerk over zijn drijfveren.

Zijn er toepassingen waar kunststof zich niet voor leent? Die vraag dringt zich op als je je, bijvoorbeeld aan de hand van de bedrijfsvideo of de website, verdiept in wat deze kunststoffen-fabrikant in Naaldwijk zoal op de markt brengt. Je kunt het zo gek niet bedenken: boven- en ondergrondse opslag (in de laatste categorie valt de Spacelifter), vervoer over water (de Cargoboat, voor stille, duurzame en uitstootvrije stadsdistributie), mengbakken, groenbakken, kasten en tafels. Kortom: alles waarin iets moet worden opgeslagen. En dat 'iets' is vaak water of een andere vloeistof. Of mest, of schuim (voor de tanks van brandweerauto's).

Glastuinbouw

Even met zevenmijlslarzen door het productieproces: aardolie is de bron van kunststof. Een gespecialiseerd bedrijf maakt daar korrels van, die vervolgens worden omgezet in platen. Die verwerkt in dit geval Kemeling tot de gewenste producten, waarbij de circulaire werkwijze leidend is: geen enkel stukje plaatmateriaal blijft onbenut. Dat betekent bijvoorbeeld dat aan het eind van de keten het restmateriaal weer tot korrels wordt teruggebracht. Daarvan worden dan onder meer bloempotjes gemaakt.

De tuinbouw is voor Kemeling van groot belang; de helft van de opdrachten betreft deze sector. 'Dat is niet zo vreemd natuurlijk', aldus Robert. 'Hier liggen mijn wortels.' Voor wie de geografische setting even niet helemaal paraat heeft: Naaldwijk ligt in het Westland. Dat is de huidige naam van de gemeente, maar ook van deze streek die al decennia drijft op de glastuinbouw.

Daar kun je moeilijk omheen, al was het maar omdat een dorp verderop, Honselaarsdijk, de grootste bloemenveiling ter wereld herbergt. 'Als je eenmaal in een bepaalde branche zit, de tuinbouw in dit geval, weet je op den duur wel wat er allemaal speelt, wat de mogelijkheden en de uitdagingen zijn.'

Uniek materiaal

Maar hij bedient dus ook opdrachtgevers uit heel andere hoek. Een afnemer die tot de verbeelding spreekt is dus diergaarde Blijdorp in Rotterdam. Voor het Oceaneum – een spectaculaire (onder)waterwereld – heeft Kemeling de quarantainebakken geleverd waar de haaien in hun element zijn.

Dat je enthousiast spreekt over het product waar je een goed belegde boterham aan ontleent is uiteraard des ondernemers, maar bij Robert gaat het wel verder dan het verkooppraatje. 'Als ik met een klant door het bedrijf rondloop, kan ik me er nog steeds over verbazen: industrieel kunststof is echt een uniek materiaal. Het is haast te mooi om waar te zijn – zo duurzaam. En weekmakers of andere stoffen die je niet wilt, zijn er niet. Natuurlijk, het vervangt geen staal, maar voor veel materialen is kunststof een goed alternatief. Zelf vind ik de kunststof strandhuisjes een goed voorbeeld. Normaal zijn die van hout, met als gevolg dat ze elk jaar geschilderd moeten worden. Daar zitten de meeste mensen niet bepaald op te wachten.'

Is er in zijn branche nog een product waarvan hij droomt het ooit te kunnen maken? Hij denkt heel even na. 'Wat me heel mooi lijkt: dit materiaal recyclen en vervolgens het product via de 3D-printer gebruiken om er daken van te maken voor huizen in landen waar daar behoefte aan is.' Het antwoord is typerend voor de manier waarop Robert Kemeling in het (zaken)leven staat: het gaat niet alleen om je eigen portemonnee, je wilt ook minder bededen helpen aan een dak boven het hoofd. In dit geval letterlijk.

Grote vaart

Robert werd geboren in 1977. Het jaar ervoor had zijn vader het bedrijf opgezet. 'Eerst zat hij op de grote vaart. Toen ik kwam, zijn derde kind,

“

Het is toch
alleen maar
mooi als je
met passie
over je werk
spreekt?”

was hij het zat om steeds een half jaar van huis te zijn. Een oom van me deed wat in polyester en zo is het begonnen. In een klein kasje.’ Sinds 2007 zijn de broers Robert en de vier jaar oudere Jan-Willem eigenaar. ‘Mijn broer is heel technisch, heeft bij Fokker gewerkt. Ik deed de mbo-opleiding internationale handel. De polyester-tak is tien jaar geleden verkocht, nu richten we ons helemaal op duurzaam kunststof.’

Kemeling senior heeft zijn zoons nooit gepusht om het bedrijf in te gaan. ‘Maar ik was er zelf gewoon enthousiast over. Natuurlijk komt dat voor een deel ook door de verhalen van mijn vader. Het is toch alleen maar mooi als je met passie over je werk spreekt? Ik hoor wel eens ondernemers die het hun kinderen bijna afraden om in de zaak te gaan – daar begrijp ik eerlijk gezegd niet zo veel van.’ Zelf heeft hij

drie kinderen, in de leeftijden van 8, 10 en 12. 'Mijn oudste komt nu in de fase dat hij op school trots over ons bedrijf wil vertellen.'

Het feit dat Robert in een christelijk gezin opgroeide en het geloof van huis uit meekreeg, betekende niet vanzelfsprekend dat hij dat spoor ook volgde. 'Ik ben er tien jaar tussenuit geweest.' De reden waarom hij toch weer is aangehaakt is in al zijn eenvoud een getuigenis op zich: 'Je kunt God wel loslaten, maar Hij liet mij niet los.' Op latere leeftijd heeft hij, samen met zijn vrouw Laura, die afkomstig is uit de Rooms-Katholieke kerk, belijdenis gedaan. 'Het was voor ons samen een ontdekkingstocht.'

Gebedsgroepje

Het kerkelijke leven in het Westland kun je volgens Robert het beste omschrijven als schraal. Een paar decennia geleden was dat wel anders; de kerk speelde een belangrijke rol, ook in het dagelijks leven. Vanuit zijn werkkamer op de tweede verdieping kijkt Robert uit over Naaldwijk. Hij wijst naar twee kerktorens. 'De katholieke en de protestantse zuil – die had je hier nog echt.'

Hij is aangesloten bij de Hervormde Gemeente Monster, een streekgemeente. Zijn betrokkenheid bij de IZB vertaalt zich onder meer in de steun aan pioniersplek Perron Oosterheem in Zoetermeer, hier niet al te ver vandaan. Met name het project Gezin-School-Kerk spreekt hem aan. Op de (christelijke) school van zijn eigen kinderen ziet hij hoe de identiteit onder druk komt te staan. Het is het bekende verhaal: personeelstekort leidt ertoe dat leerkrachten worden aangenomen bij wie het geloof zacht gezegd geen grote rol speelt. 'Dat kun je hen natuurlijk niet kwalijk nemen, maar het heeft wel gevolgen voor de manier waarop bijvoorbeeld de Bijbel ter sprake komt in de klas. Daarom is die verbinding tussen kerk, school en gezin zo belangrijk!' Laura is aangesloten bij een gebedsgroepje van ouders die daarvoor ook in de school samenkomen. Er was wel even wat uitleg nodig richting de directeur – die had iets dergelijks nog nooit bij de hand gehad – maar hij vindt het prima.

Rentmeester

Hoe geeft je handen en voeten aan je christen-zijn als ondernemer? Daar is geen blauwdruk voor, merkt Robert ook wel. Contact met ondernemers die hij kent uit het IZB-netwerk, helpt hem daarbij. Verder volgt hij met interesse Business as Mission – een beweging van bedrijven die, geïnspireerd door de Bijbel, socialer en duurzamer willen handelen. Je hoeft het niet altijd ver weg te zoeken. 'Ik probeer ook lokaal iets te betekenen.'

“

Op den duur weet je wel wat er speelt in de tuinbouw.”

Als wezenlijke aspecten van verantwoord ondernemen noemt hij: je geld goed inzetten. Medewerkers laten delen in de winst. Bepaalde projecten heel gericht steunen. 'En natuurlijk stel je jezelf de vraag: hoe kun je goed rentmeester zijn?' Dat duurzaamheid een kernwaarde is, hoeft inmiddels geen toelichting meer.

En de werkvloer? Nee, lacht Robert, het is geen voorwaarde om christen te zijn als je hier wilt werken. 'Het personeel is een afspiegeling van

de samenleving.' Maar de medewerkers van Kemeling Kunststoffen hoeven bepaald niet te gissen naar de bron waaruit de directie put. Dat komt niet alleen tot uitdrukking rond Kerstfeest of Pasen. 'Je probeert het ook vorm te geven door een andere manier van werken. Mensen gaan vóór zaken.'

A group of people, mostly women, are gathered on a city street at night. They are dressed in winter clothing like coats and scarves. The street is paved with cobblestones and has streetlights. In the background, there are brick buildings and bare trees. A large white outline of the letter 'E' is superimposed on the top left of the image.

PUTTEN EN ROTTERDAM-WEST
LEREN VAN ELKAAR

**“Een dagelijkse w
niet vanzelfsprek**

“Warme maaltijd is kend”

De Hervormde Gemeente in een rustig Veluws dorp – duizenden leden, veel jeugd, een bruisend gemeentelven en een diaconie met voldoende middelen. Ruim honderd kilometer verderop bevindt zich een kleine PKN-gemeente in een oude stadswijk. De diaconale uitdagingen hier zijn groot en talrijk; honderden gezinnen leven in schrijnende armoede. Kortom: een grotere tegenstelling dan tussen Putten en Rotterdam-West is nauwelijks voor te stellen.

Hoe verschillend de plekken ook zijn, de Bijbelse opdracht is dezelfde: doen wat je hand vindt om te doen. En ondanks of juist vanwege die totaal verschillende omstandigheden kun je veel van de ander leren. Daarom vonden Putten en Rotterdam-West elkaar in een samenwerkingsverband dat verder reikt dan de relatie geveer-ontvanger. Afgelopen winter kreeg die band gestalte tijdens een diaconaal weekend. Onderdeel daarvan was een bezoek van zo'n 60 Puttense jongeren aan de Maasstad.

Wijkpastor Nico van Splunter, pionier van Geloven in Spangen en parttime in dienst van de IZB: 'Het was begin februari, een miezerige avond. De jongelui waren uiteraard zeer welkom maar logistiek stonden we wel voor een uitdaging. We hadden niet eens een ruimte waar we al die bezoekers konden herbergen. Uiteindelijk ging het allemaal prima, ik heb de woonkamer en de keuken een beetje verbouwd, de groep werd opgesplitst zodat een deel ondertussen een wandeling door de wijk kon maken.' Een speurtocht zorgde voor wat extra actie en op diverse plekken werd wat verteld over (diaconaal) gemeente-zijn in de stad.

Aan het eind van je schoolweek gezellig een patatje eten met 60 leeftijdgenoten en vervolgens per bus naar de andere kant van het land reizen – dat beschouwen de meeste kerkelijk betrokken tieners niet per se als een straf. Nico van Splunter: 'Voor de jongeren uit Putten was het een leuk uitje, maar als ze in plaats van naar Rotterdam naar laten we zeggen Middelburg waren gegaan, was het óók een leuk uitje geweest. Ze hebben nu wel een (beter) beeld van diaconale activiteiten in een grote stad. En ze realiseren zich dat een dagelijkse warme maaltijd in veel gezinnen bepaald niet vanzelfsprekend is.'

Niet oppotten

Kerk in Actie, de diaconale poot van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN), bracht Putten en Rotterdam-West bij elkaar. Beide partijen hebben over en weer veel te geven en te ontvangen. Putten is een grote gemeente (bijna 6000 leden), onderverdeeld in vijf wijken. 'Wij zijn een financieel gezonde gemeente, maar het oppotten van geld mag niet je doel zijn. We

zijn geen beleggingsclub', aldus diaken Janco de Bruin. Hij is lid van de commissie 'Bezinning op vermogen', die in 2021 werd opgericht. 'We wilden een stuk bewustwording op gang brengen. Het is tenslotte niet ons geld, het is ons gegeven met het doel onze Heer ermee te verheerlijken. En daarom gingen we om ons heen kijken.'

Even tussendoor: is er in Putten, hoe welvarend ook, dan niet genoeg diaconale nood? 'Die is er zeker – al zien we soms onvoldoende wat er speelt. De Veluwenaar is nu eenmaal niet geneigd snel aan de bel te trekken als hij of zij in de problemen is.' Dat is een andere discussie, die op een ander niveau gevoerd wordt. Intussen bleef het verlangen om een samenwerkingsverband aan te gaan met een pioniersplek. Anders gezegd: een diaconaal project, maar wel in een totaal andere context. In overleg met Kerk in Actie werd gekozen voor Rotterdam-West. Deze pioniersplek, Geloven in Spangen, wordt begeleid door de IZB en maakt onderdeel uit van de PKN en de Pelgrimvaderskerk in Rotterdam-Delfshaven.

Gezond ontbijt

In de wijken Spangen en Bospolder-Tussendijken vind je, in de woorden van Nico van Splunter, 'achter iedere stoeptegel armoe'. Veel kerken die er ooit stonden, zijn afgebroken of hebben een andere bestemming gekregen. Dankzij het pionierswerk is er een kleine, zelfstandige protestantsegemeente ontstaan. Op zondag is er een dienst maar ook doordeweeks krijgt het evangelie handen en voeten. Een paar feiten: in Spangen en de aangrenzende wijk Bospolder-Tussendijken kloppen wekelijks honderden mensen aan bij de kerk/pioniersplek met diaconale vragen. Ruim 300 gezinnen worden ondersteund met voedselpakketten en een speciale pas. Iedere schooldag wordt op 17 scholen gezorgd dat de kinderen, van wie er velen met een lege maag naar school komen, een gezond ontbijt krijgen. Inmiddels zijn dat er meer dan 5400 per week. Uiteraard werkt men ook aan duurzame oplossingen om de armoedespiraal te doorbreken; zo is er een coach die helpt bij het vinden van betaald werk.

Genoeg aanknopingspunten voor een financiële injectie. De Bruin: 'We wilden tegelijk een relatie

opbouwen, zodat het niet bij een eenmalige gift zou blijven.' Vandaar dus onder meer een diaconaal weekend, met als één van de hoogtepunten de reis naar Rotterdam.

“

We zijn geen beleggingsclub.”

Uiteraard zien ook jongeren in Putten wel eens iets meer dan hun eigen dorp. Amersfoort bijvoorbeeld – weliswaar geen metropool maar toch een serieuze stad met alles wat erbij hoort – ligt min of meer om de hoek. En sowieso komt de wereld ook op de Veluwe wel binnen. Maar toch. Volgens Nico vielen de jongeren van de ene verbazing in de andere, al sluit hij niet uit dat sommigen het eigenhandig wat spannender maakten. 'Is dit nu een lid van een motorgang?!'

vroeg een van de jongelui met gevoel voor sensatie toen hij in Rotterdam iemand ontwaarde die zich per motor verplaatste. Een ander zag iemand een joint roken en meende meteen in de problematiek van de drugsverslaving te zijn beland.

‘Natuurlijk’, lacht Janco de Bruin, ‘komen Puttenaren ook weleens buiten het eigen dorp. Maar Rotterdam, en dan zeker een wijk waar mensen wonen met tientallen verschillende migratie-achtergronden, dat is echt een compleet andere cultuur.’ Hij kon zelf niet mee die avond, maar heeft uit de eerste hand teruggekregen dat het bezoek veel indruk heeft gemaakt op de jongelui. ‘Na zo’n bezoek ga je echt beseffen hoe groot het verschil is tussen de manier waarop

wij hier leven en hoe men een uur rijden hiervandaan leeft. Het was een eye-opener en dat is winst. Nogmaals, er zijn ook in Putten mensen die slechts met moeite de eindjes aan elkaar weten te knopen. Maar dat er elke schooldag vele honderden boterhammen gesmeerd worden voor kinderen die anders zonder ontbijt in de klas zitten, dat kennen we hier niet.’ Het deed ook echt wel wat met een aantal jongeren. ‘Iemand zei na afloop: kunnen we niet méér helpen?’

Diezelfde vraag werd ook op andere momenten tijdens dat weekend gesteld, zoals tijdens de goedbezochte gemeentebijeenkomst en de zondagse dienst in een van de Puttense kerken, waar Nico van Splunter voorging.

“

Rotterdam en Putten spreken een andere taal en dat is prima.”

Een andere taal

'Ik vraag me weleens af: stel dat ik in Putten zou wonen en werken, zou ik dan zelf ook anders zijn?' mijmert Nico hardop. Van hem wordt maximale bereikbaarheid verondersteld. 'Af en toe moet ik mijn wijze van spreken mijn voordeur dichtspijkeren, anders houd je het niet vol. Je moet je gezinsleven ook een beetje beschermen.' Ze hoeven elkaars manier van werken ook niet te kopiëren. 'Rotterdam is Rotterdam en Putten is Putten. Ze spreken een andere taal. En dat is prima. Bij ons geen voorganger in een toga, dat zou niet werken.'

Ook een bus met zestig jongeren vanuit Rotterdam naar de Veluwe is niet erg realistisch, nog los van de vraag of je zo'n aantal zou kunnen organiseren. Maar er zit wel degelijk een tegenbezoek in het vat. 'Misschien met een stuk of vijf mensen, dat zou nog goed te monitoren zijn', aldus Nico.

Ondanks de verschillen is gelijkwaardigheid de basis van de relatie, benadrukken beide mannen. De Bruin wil ervoor waken, de ogenschijnlijk riante situatie van zijn gemeente te idealiseren. De vraag hoe je jongeren vasthoudt, speelt hier net zo goed als elders. 'Putten verandert ook. Er is ook hier sprake van secularisatie. Maar dat neemt niet weg dat de context compleet anders is. Het is heel gebruikelijk dat je burens ook naar de kerk gaan. Je zult maar christen zijn in een stad waar je vijf straten verder moet lopen voordat je een geloofsgenoot vindt. We kunnen veel leren van de mensen in Rotterdam, van hun standvastigheid, hun vertrouwen.'

Buurgemeente

Van Splunter: 'We hebben allebei wat te geven, ondanks de materiële ongelijkheid. We leren van elkaar. Zij leveren geld, wij leveren inzicht in diaconaal gemeente-zijn in de stad. Wat we ook proberen over te brengen is: hoe kijk je naar je buurt? Het gaat ons niet in de eerste plaats om het geld, laat dat duidelijk zijn.' Het hoeft volgens hem niet allemaal in een hoge frequentie. 'Ik heb liever dat je met elkaar optrekt in een proces van tien jaar dan dat je in korte tijd zoveel mogelijk activiteiten gaat plannen.'

Zouden niet veel meer diaconieën zo'n samenwerkingsverband op touw kunnen zetten? De vraag stellen is hem beantwoorden. 'Het zou heel mooi zijn', aldus Janco de Bruin, 'als diaconieën met wat meer vermogen wat om zich heen gaan kijken. Dat hoeft niet heel ver weg te zijn, je kunt ook dicht bij huis blijven. Misschien kun je wel iets betekenen voor je buurgemeente.'

Christuslied

Lezen: Kolossenzen 1:15-23

Wie werken mag in de kerk van Christus ervaart bij tijden dat de Wind opsteekt, maar weet ook dat het soms ploeteren is.

We hebben de tijd niet mee, en staan zelf God vaak in de weg door tekort aan geloof en teveel aan twijfel. We ademen de ijle lucht in van het levensgevoel 'alsof God er niet is'.

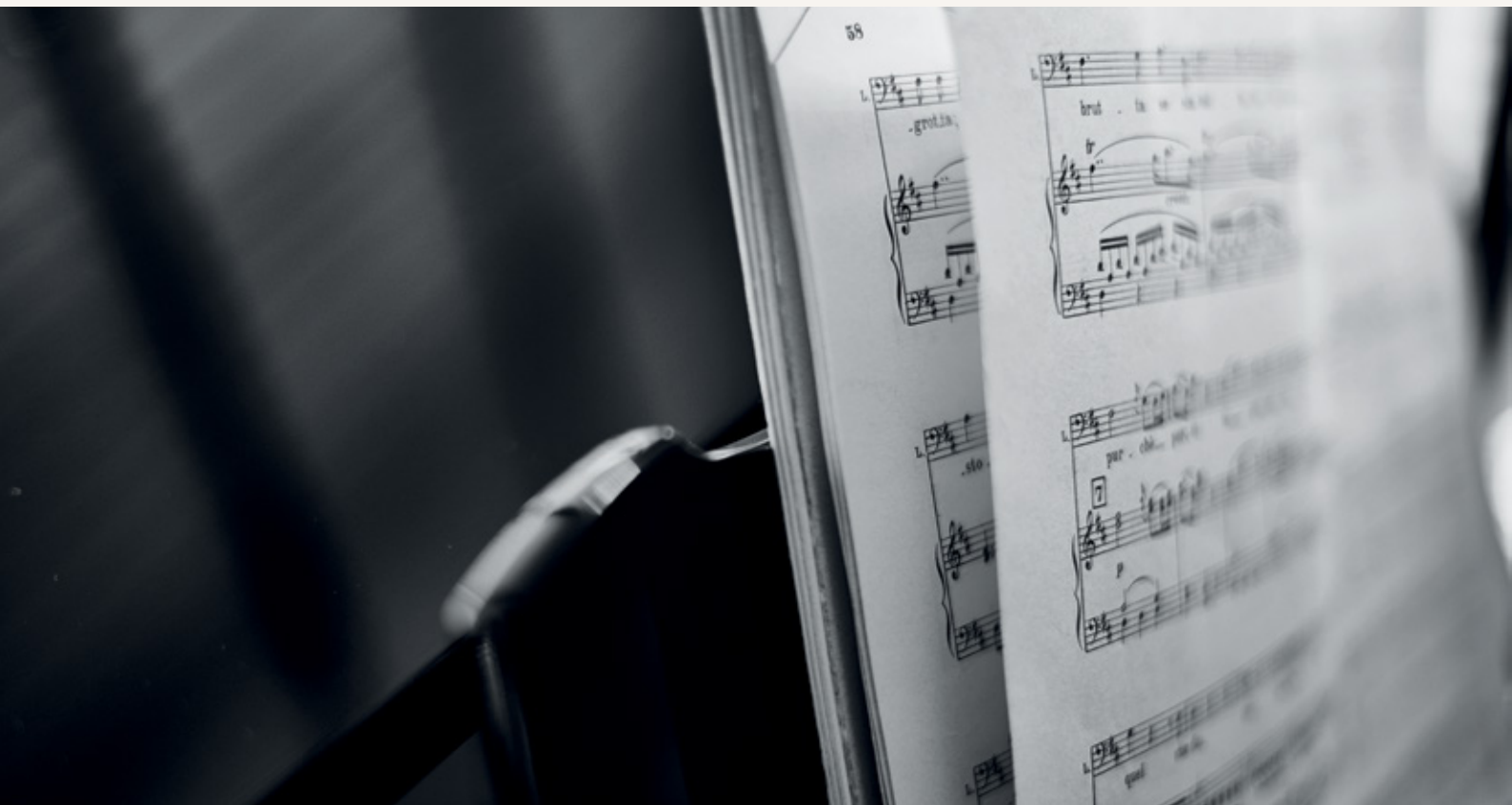
De tegenkracht is sterk.

Van die kracht tegen het evangelie in weet Paulus als geen ander. Misschien juist daarom zet hij zijn brief aan de Kolossenzen hoog in. Niet bij wat hij waarneemt, en ook niet bij het geloof van de gemeente. Hij herinnert de gemeente eraan van Wie zij is: van Christus Hij is het hoofd van het lichaam, de kerk (vs. 18). En vervolgens citeert hij een lied dat hem waarschijnlijk ook zelf is aangereikt: een Christushymne.

Christus, het Beeld van de onzichtbare God.

Christus, de Eerstgeborene van heel de schepping die voor alles bestaat en alles in Hem.

Christus, de Eerstgeborene van de doden, die in alles de eerste is.

Door de taal van dit lied treed je een gewijde ruimte binnen, hoog en heilig. Het is een lied als een kathedraal, waar Gods aanwezigheid voelbaar wordt in de stilte. Een lied waarin het geheimenis klinkt van de kerk der eeuwen.

Paulus geeft woorden aan het mysterie van Christus. Of liever: hij geeft er stem aan in een lied. Want de apostel schrijft geen mini-dogmatiek over de godheid van Jezus om ons te overtuigen, maar zingt een lied om de gemeente vaste grond onder de voeten te geven.

De christenen in Kolosse leefden in een wereld beheerst door talloze machten, zichtbaar en onzichtbaar. De zichtbare macht van de keizer, maar ook onzichtbare krachten, geestelijke invloeden van goden en voorouders. Bedreigend aanwezig.

In zo'n wereld lijkt het volgen van Jezus als het wandelen op een onzeker pad met onbekende afloop. Hoe zullen zij het in zo'n klimaat volhouden, overleven? Paulus bemoedigt hen, steekt hen een hart onder de riem.

En hij spoort hen aan niet op te geven.

'Volg de weg van Jezus Christus' (2:6). Toch is de aansporing niet het eerste.

Het gaat niet om wat zij hebben te doen, maar wie zij in Christus *zijn*. Het heil dat ons geschonken *is*. Door het geloof zijn wij een nieuwe werkelijkheid binnentreden.

'God heeft ons gered uit de macht van de duisternis en ons overgebracht naar het rijk van zijn geliefde Zoon' (vs. 13). Daarmee staat alles in ander perspectief. De wereld, de kerk, mijn eigen leven.

Wie is Hij? Twee snaren raakt Paulus aan in zijn lied. Als eerste: Christus is de Eerstgeborene van de Schepping. In Jezus van Nazareth – mens onder de mensen – ontmoeten wij de Zoon door Wie alles geschapen is. Niets en niemand is groter dan Hij. Alle machten in hemel en op aarde aan Hem onderworpen.

Vorsten, heersers, machten, krachten. Bij de kroning van Charles III in de Westminster Abbey werd deze hymne gelezen. Christus is de 'King of kings'.

Wat kan ons schaden, wat van U scheiden, Liefde die ons hebt liefgehad?

Paulus steekt ons een hart onder de riem.
De goden van onze eeuw laten hun invloed gelden.
De macht van het ongelooft, de macht van geld en verspilling.
De verharding waar onze samenleving onder te lijden heeft.
De macht van het egoïsme en het eigen gelijk.
Intussen is het leven leeg geworden en zoeken mensen – soms wanhopig – naar houvast.

Tegen deze machten in zingt de apostel zijn lied. Over Christus, die de Eerstgeborene van de schepping is. En die – de tweede snaar van het lied – ook de Eerstgeborene uit de doden is. De eeuwige Zoon van God kennen wij omdat Jezus in ons midden is gekomen. De hemel is in Hem genadig nabij.

Mens van vlees en bloed, door lijden en dood heengegaan. Door zijn bloed aan het kruis bracht Hij vrede (vs. 20). Door zichzelf te geven heeft Hij de machten onttroond, de chaos overwonnen, de schuld verzoend. Zelfs de macht van de dood is gebroken.
Nu Hij overwonnen heeft, loven wij de Heer die leeft.

Paulus brengt ons in dit lied op de hoogte van het heil. Wij zijn van Christus, en Christus is van God. Dit weten bevrijdt van kramp, van alles wat moet. Het bevrijdt me van moedeloosheid, die me soms in de greep houdt. Het maakt me vrij van wat me beheersen kan. Ik mag leven uit het geheim van Christus.

Klaas van Meijeren vierde afgelopen mei zijn 40-jarig jubileum als predikant. Hij diende achtereenvolgens de Hervormde Gemeente Ooltgensplaat, Wierden, Zwolle, Barneveld en Ede. Sinds 2017 is Klaas predikant missionaire toerusting bij de IZB.

Deze Christushymne is een lied met de ruimte van een kathedraal. Niet elk woord begrijp ik, de volheid van God is te groot om te bevatten. Maar – realiseer ik mij – ik hoef ook niet alles te begrijpen wat wij geloven en zingen.

Wie met een plattegrond in de hand elk detail van een kathedraal probeert te zien, ontgaat juist het geheim. Neem liever even plaats, kijk omhoog, laat de ruimte op je inwerken, en verwonder je over het geheim van Gods aanwezigheid in Christus. Ons tot heil.

*Zingt dan de Heer, stemt allen in met ons die God lof geven:
Hij schiep ons voor een nieuw begin,
hoeveel wij ook misdreven.
Hij riep ons uit de nacht in 't licht van Zijn genadig aangezicht.
in Christus is ons leven!*

Ds. Klaas van Meijeren

Foto's: Jeff Sheldon, Wouter Muskee, Valentino Funghi

“

Portretten van
mensen die
betrouwbaar zijn
gebleken.”

Naar grazige weiden

NIEUWE PODCASTSERIE
OVER 'MODERNE HERDERS'

De begripvolle concierge bij wie je altijd je verhaal kwijt kon, een wijze buurvrouw, die oudere collega, een oom. Of een politiek leider, ook al is die niet per se van jouw politieke kleur. Herders. Ze zijn schaars maar broodnodig. In het nieuwe (derde) seizoen van de podcastserie 'Moderne Profeten' zal theoloog Kees van Ekris mensen portretteren die zo'n bijzondere, onmisbare rol vervullen. 'Moderne Herders' dus.

De man die mede achter het idee zit is Daan Molenaar (1985), conceptontwikkelaar bij de EO en betrokken bij 'Eerst Dit'. Is hij zelf eigenlijk een herdersfiguur? Hij lacht. Moeilijk om dat over jezelf te zeggen, dat kunnen anderen beter doen. 'Als vader, van in mijn geval drie kinderen, ben je dat altijd een beetje. Daarnaast ben ik ouderling in mijn kerkelijke gemeente, dat is ook een soort herdersrol.'

Hij is nog best jong – is herderschap gekoppeld aan een zekere leeftijd? 'Een bepaalde rijping is denk ik wel vereist; je moet vaste grond onder de voeten hebben. Toch kunnen ook jonge mensen wel degelijk beschikken over herderlijke kwaliteiten. Wat te denken van jeugdleiders, of meesters en juffen die nog niet zo lang voor de klas staan maar van onschatbare waarde kunnen zijn voor hun leerlingen? Die mensen zijn goud waard!'

De basis werd in mei 2021 gelegd, toen theoloog Kees van Ekris in de podcast Eerst Dit een overdenking hield naar aanleiding van Ezechiël 34. Over herders, goede en slechte. We hebben influencers, coaches en populistten, beleidsmakers, managers, visionairs met charismatische ideeën. En goeroes, niet te vergeten. Maar hoeveel invloed deze mensen ook mogen uitoefenen – het zijn daarmee nog geen herders. Met andere woorden: waar is de herder?

Van een herder wordt onder meer verwacht dat hij of zij de schapen naar grazige weiden leidt. Iemand zoals Mark Rutte, die geen visie heeft – en dat ook volmondig erkent – kun je dan ook moeilijk herderlijke kwaliteiten toedichten.

'Innerlijke ruimte'

Gert-Jan Segers was een van de mensen die werden gepolst in de ontwikkelfase van het idee. Zijn analyse: 'In deze seculiere tijd verwachten heel veel mensen van de overheid een vorm van verlossing. Ze verwachten bestaanszekerheid, verzorging, hulp in nood, troost en toekomst, verlos ons, en omdat die verwachting zo groot is, zijn de teleurstelling en de woede ook zo groot. En dat is niet alleen zo in de politiek.' Daan Molenaar herkent dat. Hij zou Segers ook wel een soort herder willen noemen. 'Je voelt direct aan wat het hart van een politicus is. Of

hij echt zorg wil dragen voor alle Nederlanders, visie heeft en niet bezig is met eigen gewin. Ook al zijn mensen het niet altijd eens met de overtuigingen van zo iemand, ze weten zich toch door hem of haar aangesproken, omdat je een bepaalde innerlijke ruimte proeft.'

Dat kan bijvoorbeeld ook in de lokale politiek. 'Ik denk in dit verband aan een wethouder, die we ook in het verkennende traject hebben geraadpleegd. Hij is bezig met daklozen, heeft oog voor mensen die over het randje dreigen te vallen, gaat achter iemand aan als hij die persoon een tijdje niet heeft gezien. Burgers die vermalen dreigen te worden in de bureaucratie, wil hij niet aan hun lot overlaten.'

Natuurlijk zijn er mensen die dat beroepshalve doen, de hulpverleners, psychologen enzovoorts. Maar bij deze herders maakt deze houding echt deel uit van hun persoonlijkheid.

Kun je trouwens leren, dat herder-zijn?

'In bepaalde rollen, bijvoorbeeld die van vader, moet je het zijn en kun je er beter in worden. Een goede manager zou ook iets herderlijks moeten hebben, maar het is natuurlijk niet vanzelfsprekend. Zeker niet in commerciële bedrijven, waar het er vooral om gaat dat de targets worden gehaald.'

Een herder, aldus de makers van de podcast, moet kunnen troosten, verbinden, de weg weten. 'Ze moeten de hele kudde op het oog hebben en ook voor individuele schapen opkomen. Een herder weet dat er wolven zijn die een schaap kunnen doodbijten. Een kudde kan verdwalen of het spoor helemaal bijster raken.'

Hurlingen

Wie met de Bijbel is grootgebracht, kan waarschijnlijk moeiteloos een aantal herderlijke figuren noemen. Mozes natuurlijk, die overigens zijn roeping niet krijgt als hij aan het Egyptische hof wordt klaargestoomd voor een glansrijke carrière, maar wanneer hij met het volk Israël ronddoelt door de woestijn. Dat is ook de context die hij door en door moet kennen. In het Nieuwe Testament is Ananias een uitgesproken voorbeeld van een herderlijke man. Hij slaat vaderlijk een

arm om Paulus heen nadat deze verblind rondtast en neemt hem in bescherming.

Om de geestelijke betekenis van de herder door te trekken: aan de andere kant van het spectrum bevinden zich de huurlingen. 'Huurlingen vluchten als er gevaar dreigt, vallen als onbetrouwbaar, ranzig of gierig door de mand. Zo niet de (goede) herder. Die blijft. Geeft eventueel zijn leven voor de schapen. Ze kennen zijn stem en vertrouwen die. Herders, misschien wel profetische mensen, die diep weten en voelen wat eraan schort in onze tijd, waar de eenzaamheid zit, het verdriet, het onrecht en waar we naartoe moeten met elkaar.'

Herder – een uitgesproken christelijk begrip. Maar dat betekent niet dat het 'concept' niet voor een grotere doelgroep bestemd is. 'Gezien en gekend worden, die behoefte proef je toch overal om je heen?', aldus Daan Molenaar. 'Moderne Profeten resonanceert sowieso breder. Dat krijgen we terug van de luisteraars. Mensen zeggen: deze podcast troost mij echt. Het heeft iets ruims en robuusts. Maar natuurlijk benadrukken we die verticale dimensie wel.'

Liefde voor de Bijbel, grote interesse in de tijd waarin we leven, en fascinatie voor mensen die herder zijn – waarom zou je het niet combineren? Dat is in het kort de formule van deze serie. 'Portretten van mensen die betrouwbaar zijn gebleken, van hun geloofsbronnen. Het is de bedoeling dat er per aflevering meerdere mensen aan bod komen. In elk geval één grote naam en één persoon die wij ook zouden kunnen kennen. Gewone mensen die in bedrijven en buurten iets laten zien van dat herder-zijn. In de eerste aflevering zullen we ook een oproep doen: wie is er in jouw omgeving een herder, laat het ons weten!' Daan kan zich voorstellen dat iemand als Lianne (Dijkstra) langskomt in de podcast, een jonge christelijke influencer (800.000 volgers op TikTok), die veel

betekent voor tienermeisjes. 'Mensen snakken naar iemand die ze kunnen vertrouwen.'

Stok en staf

Bij grote namen kun je denken aan Zelensky, de Oekraïense president. 'Hij belichaamt de stok-en-staf-functie, gaat zijn volk voor. Toen Kiev in februari 2022 onder vuur lag gingen er geruchten dat hij gevlucht was, maar Zelensky toonde zich een herder en geen huurling. Hij bleef en was bereid te vechten voor de veiligheid van de kudde.' Een bekend voorbeeld van een herder die het ultieme offer bracht was de Fransman Christian de Chergé, abt in een

afgelegen klooster in Algerije. In 1996 werd hij samen met zijn medebroeders ontvoerd en vermoord. Ze hadden de keus: weggaan of blijven – en kozen voor het laatste.

'Sommige mensen zijn direct grootheden. Maar je kunt ook in de loop van de jaren een herder worden. Het hangt af van de tijd waarin je leeft. Denk bijvoorbeeld aan (de Russische oppositieleider) Aleksej Navalny. Hij is christen. Stel dat hij zijn gevangenschap overleeft en over tien jaar vrij komt,

als Poetin het veld heeft geruimd. Misschien wordt hij dan – net als Nelson Mandela ooit was – de herder waar de samenleving zo naar smacht.'

De podcastserie 'Moderne Herders' zal, als onderdeel van 'Moderne Profeten', vanaf november 2023 te beluisteren zijn via de bekende podcastkanalen.

“

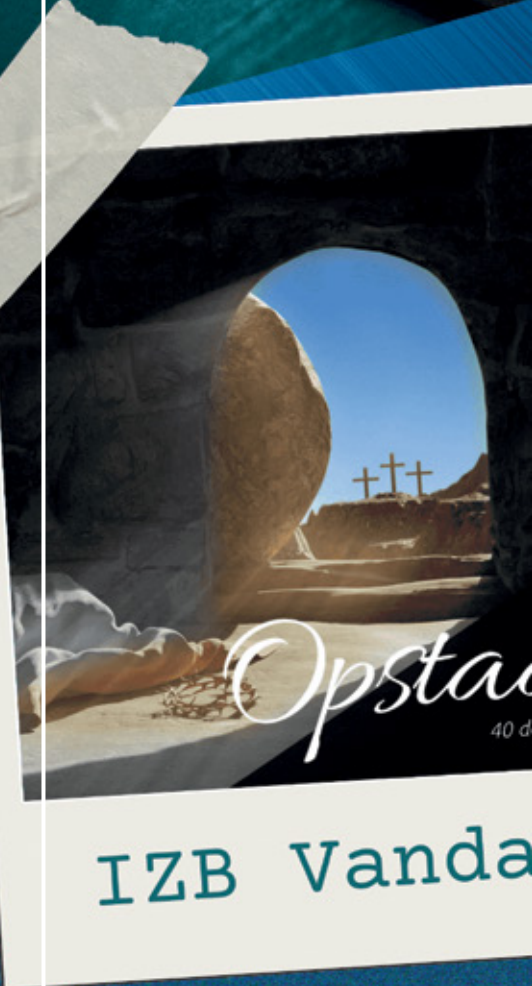
Een goede manager zou iets herderlijks moeten hebben.”

'Het gaat om de interactie'

HOE ZET JE SOCIALE MEDIA IN
VOOR MISSIONAIR WERK?

Veel gemeenten maken gebruik van sociale media, en hebben deze als vast onderdeel van hun communicatie opgenomen. Instagram, Facebook en soortgelijke platforms zijn groot, en hiermee kunnen gemeenten hun leden en nieuwkomers bereiken. Uiteraard is de IZB ook in dit opzicht niet van gisteren; de sociale media worden actief ingezet. Om gemeenten te informeren en toe te rusten, maar ook om in contact en in gesprek te blijven met jonge en oudere christenen, overal in Nederland. Eline de Boo (Hoofd IZB-Vandaag), en Dieke van Ede (medewerker Sociale Media) vormen de afdeling die zich bezighoudt met sociale media. Een kijkje in de keuken bij IZB.

Instagram

izb_zending **Eerste Paasdag 9/4 Opstaan**

Lezen - Lucas 24:1-12

'Hij is uit de dood opgewekt!' – Lucas 24:6a

Halleluja! Met de kerk van eeuwen en overal roepen we van uit: 'De Heer is waarlijk opgestaan!' Veertig dagen van inkeer stilte eindigen in een loflied dat wereldwijd klinkt: de Heer le De vrouwen die Jezus wilden gaan balsemen begrijpen het e nog niet. Vriendelijk zeggen de engelen: 'Waarom zoeken jull de Levende onder de doden?' In die korte vraag ligt misschien wel het recept voor ons leven verscholen: zoek het leven niet waar het niet te vinden is. Het leven zoek je bij degene die het Leven is: Jezus, de opgestane Heer!

Doen - Vier de opstanding. Hang slingers in je huis. Of koop fleurige bloemen. De Heer is waarlijk opgestaan!

Zing - Omdat de Heer verrezen is – OTH 434

Uit: *Genadetijd. Dagboekje voor de 40-dagentijd, Iwan en Leantine Dekker (Kok Boekencentrum, 2021)*

[Statistieken bekijken](#)

“

Houd bij alles wat je in sociale media publiceert voor ogen: wat bindt jou met je lezers? En hoe kun je deze relatie op een positieve manier voeden?”

Vluchtig maar pakkend

Dieke benadrukt het vluchtige karakter maar tegelijkertijd het belang van sociale media. 'We zorgen er altijd voor dat de artikelen niet te lang zijn, maximaal drie minuten leestijd. Zo hebben mensen onderweg of tussendoor toch de mogelijkheid om in contact te blijven met het geloof en met ons. En korte berichten zijn veel beter leesbaar op smartphoneschermjes.' Eline geeft aan dat de community zichtbaar moet zijn. 'Het is belangrijk om te zien wat andere gemeenten doen. Welke initiatieven er zijn. En wat het geloof voor gemeenteleden betekent, en hoe dit vorm krijgt in hun leven.' Dieke plaatst er altijd een aansprekende afbeelding bij.

Onmisbaar voor jongeren

IZB-Vandaag vindt sociale media onmisbaar, vooral voor het bereiken van jongeren. Het team hoopt dat gemeenten sociale media zelf ook actiever inzetten om onder andere bij deze doelgroep gemakkelijker een ingang te krijgen. 'Jongeren komen berichten online tegen en denken toch na over wat ze lezen. Het zou gemeenten enorm helpen als zij zelf de jongeren de gelegenheid (blijven) geven berichten over bijvoorbeeld hun ervaringen als christen te delen in de socials van de gemeente. Denk bijvoorbeeld aan een hashtag als #tijdvoorjongeren. Maak tijd en ruimte voor jongeren, en geef hen een stem en een actieve rol, en vrijheid om te delen wat ze denken en ervaren in hun geloof. Vaak hebben jongeren vaardigheden die enorm welkom zijn voor gemeenten. Als je hierin samen optrekt, is de kans groter dat ze ook betrokken blijven bij je gemeente, en dat de onderlinge band iets nauwer wordt. Een mooie manier van het vormgeven van de kerk in actie als het lichaam van Christus.'

Volgen en groeien

Eline en Dieke weten dat best wat gemeenten soms moeite hebben met het vergroten van het aantal volgers en contacten. Eline benadrukt echter dat het niet in eerste instantie om de cijfers gaat, maar om verbinding. 'Volgers zijn mensen, geen nummers. Staar je niet blind op het aantal volgers, want dat getal zegt niets over de kwaliteit van de verbinding en interactie die je met hen hebt. Het gaat juist om de interactie, om de band die je opbouwt. Het is beter om iets

minder volgers te hebben en dat je leuk contact hebt onderling, dan dat je hordes volgers hebt, maar niemand reageert ooit op wat je deelt.’ Het team deelt een tip voor het organisch laten groeien van de online community van gemeenten. ‘Je doet er goed aan mensen terug te volgen als ze je op eigen initiatief zijn gaan volgen. En zoek zelf ook actief naar mensen in je gemeente. Je weet wie in je kerk zitten. En je kunt bijvoorbeeld ook op Instagram zoeken op hashtags. Zoek bijvoorbeeld eens op je plaatsnaam of wijknaam als hashtag. Of speur heel gericht organisaties online af waar je goed contact mee hebt. Voor je het weet groeit je online kring. Dat is heel wat waard.’ Als bepaalde gemeenteleden iets delen over hun kerk, dan kun je deze berichten ook delen op het account van je gemeente.

Een dag niet gelachen...

Er mag ook ruimte zijn en blijven voor humor. Eline herinnert zich een grappig incident waarbij een jongere in haar gemeente een onschuldige grappige meme (memes zijn berichtjes, filmpjes of foto's die snel en gemakkelijk verspreid en gedeeld worden via social media) over de dominee deelde. De gemeente, inclusief de dominee, kon er hartelijk om lachen. Het helpt als je er ontvankelijk voor opstelt, en er niet al te veel controle over probeert te houden.

Dieke en Eline juichen het toe als gemeenten experimenteren met Instagram Posts (afbeeldingen), Stories of Reels (korte filmpjes), bijvoorbeeld over de activiteiten die vanuit de gemeente worden georganiseerd. Polls en prikkelende vragen zijn ook vaak goed bekeken berichten. Als je bijeenkomsten had waar foto's zijn gemaakt, dan kun je ook posts maken die terugblikken op die evenementen. Als er mensen op foto's staan, vraag dan wel altijd even hun toestemming voor plaatsing in sociale media. Zonder toestemming mag je hun foto's niet op social media plaatsen. Wel zo netjes om even te vragen!

Feestdagen

Daarnaast kun je ook berichten maken over christelijke feest- en gedenkdagen, en over andere momenten in het kerkelijk jaar. Sluit vooral aan bij de actualiteit: Hemelvaart, Wezenzondag, Pinksteren. Wees ook genereus met het delen van tips. En misschien heeft de kerk een eigen podcast, of is er een bepaalde podcastaflevering van een gemeentelid die heel inspirerend was. Deel wat mensen beweegt, en maak je eigen gemeente ook soms het podium voor wat gemeenteleden doen met hun geloof.

Sla de zondagse preek erop na

Zit je om inspiratie voor content verlegen? Sla de zondagse preek er eens op na. Grote kans dat er een uitspraak van de voorganger in verwerkt zat die de moeite waard is om te delen. Maak er een mooie afbeelding bij, bijvoorbeeld een bijpassende (sfeer)foto. Dan heb je iets heel waardevols gemaakt online. Als mensen de preek al gehoord hadden in de kerk (of online), dan herinner je hen hiermee aan de inhoud. En je draagt bij aan de levensduur van het werk van de voorganger. Dat is een mooie bijdrage!

Content voor missie

Als je wilt dat je missie gaat leven en top of mind blijft, dan doe je er handig aan het verhaal te vertellen van je missie. Vertel anekdotes, laat mensen aan het woord, laat mensen foto's delen. Vertel over tegenslagen en meevallers van de missie. Zorg dat mensen niet vergeten wat er gebeurt.

Socialmediatips voor gemeenten

- Plaats een berichtje als 'teaser' over het onderwerp van de preek van de eerstvolgende zondag. Of deel na afloop de link naar de dienst om mensen die het gemist hebben er toch bij te betrekken. Gebruik daarvoor een prikkelende quote uit de preek of een mooie liedtekst die gezongen is.
- Deel foto's achter die een indruk geven van wat er in de kerk achter de schermen gebeurt. Deel inspirerende en boeiende inhoud, zoals gespreksstarters of Bijbelteksten.
- Plaats interactieve spelletjes en vragen. Post bijvoorbeeld een Bijbelvers en kijk of iemand uit het hoofd weet waar het is de Bijbel te vinden is.
- Hoewel Facebook een geweldig kanaal is als het gaat om online conversaties voor gemeenten, heeft het platform ook enkele nadelen. Jongeren gebruiken Facebook bijna niet meer. Sla Instagram daarom niet over. Mocht een jeugdleider zelf al actief zijn op TikTok, dan kun je ook overwegen hiermee te experimenteren.
- Als iemand een reactie achterlaat op je bericht, geef dan antwoord. Wacht hier ook liefst niet al te lang mee.
- Probeer de essentie van een preek eens samen te vatten in een kort bericht.
- In het begin lijkt het misschien schier onmogelijk om elke week drie verschillende berichten te plaatsen, maar maak je geen zorgen. Begin rustig en werk langzaam toe naar een consistent postschema. Houd in gedachten dat kwaliteit altijd boven kwantiteit gaat. En je hoeft het niet alleen te doen, als je anderen ook betreft in je online communicatie.
- Elke week besteedt je predikant uren aan het voorbereiden van een boeiende preek die gemeenteleden ontroert. Waarom zou je deze opnames niet gebruiken in posts op sociale media, blogs of zelfs podcasts?

Heb jij social media ingezet vanuit je gemeente?

Schroom niet, en deel het met ons en alle gemeenten. Samen groeien we verder, en zorgen we dat het goede nieuws van Christus breder verspreid wordt.

Je vindt IZB hier in sociale media:

Instagram

https://www.instagram.com/izb_zending/

Facebook

<https://www.facebook.com/IZBpassievoormissie/>

IZB Connect App

<https://www.izb.nl/vandaag/izb-connect>

A group of four people (three women and one man) are standing in front of a brick building with a church steeple in the background. The man on the left is wearing a dark blue shirt and jeans. The woman next to him is wearing a striped sweater and jeans. The woman next to her is wearing a blue top and dark pants. The woman on the right is wearing a colorful patterned dress and a green cardigan. The background shows a brick building with a church steeple and a clear blue sky.

‘Eigenlijk zijn
we katholiek,
maar we zijn hier
enorm welkom’

DE ZEGEN VAN BESOYEN AAN TAFEL

Wat er gebeurde na een vrij lange periode van coronamaatregelen en minder diensten weten de meeste gemeenten. Sommige kerkgangers haakten af, sommigen kampen achter de voordeur met eenzaamheid of ziekte, en snakken naar wat meer verbondenheid. Een eenvoudig, vanzelfsprekend gevoel van saamhorigheid. Maar in de onderstroom kan bij iemand een wens ontstaan en groeien, en de moed die ervoor nodig is om deze werkelijkheid te laten worden. Gevoed door de Geest, met gebed, vertrouwen en wat dapperheid. Dit gebeurt in Hervormd Besoyen, in het Brabantse Waalwijk. Hier verandert echt iets. En het zorgt voor zegen. Aan tafel!

In het sfeervolle Besoyen aan het einde van een zonnige woensdagmiddag staat de deur van de Hervormde Gemeente open. Voor buurtgenoten, gemeenteleden en voor mij. Gastvrouw Diny Spierings, in haar dagelijks leven uitvaartleidster, is hier al jarenlang koster. Haar hartelijke ontvangst zorgt dat iedereen zich welkom voelt. Ze vertelt enthousiast over de initiatiefnemers van Besoyen-aan-Tafel, Johan en zijn vrouw Lydian Schouten: 'Johan is hier gemeentelid, en ouderling sinds juni vorig jaar. Hij zegt duidelijk "Ik ben christen", en dat vind ik heel mooi.' Johan schuift aan, en reageert: 'Het moet ook duidelijk zijn.' Diny vertelt openhartig dat ze van Johan en Lydian is gaan houden. Het bevlogen stel is uitgesproken over hun christelijk geloof. Hoe duidelijk dat is, toont hij tijdens zijn hartverwarmend openingswoord, en leest ook een ook een stukje uit de Bijbel. Lydian: 'Het is fijn om mensen in hun kracht te zetten. Zowel aan tafel als in het team bij de voorbereidingen. Je ziet ze echt groeien.'

Getalenteerd hobbykok Jan en zijn vrouw Carin boden hun diensten al snel aan voor Besoyen-aan-Tafel. Johan had al een tijd de wens om een buurtinitiatief op te starten, maar moest nog even een drempel over. 'Het voelde als een opluchting dat ik in actie kwam. En toen ging het stromen. Ik kwam een buurvrouw tegen, ze liep wat moeilijk. Vroeger zou ik dat misschien wel gezien hebben, maar er niet op af zijn gestapt. Daar is echt wel veel veranderd wat

ons betreft. Want je hebt een keuze: stap ik eropaf, of niet? Spreek je iemand aan, of laat je het? Sommige dingen moet je gewoon dóen. Toen ik haar weer zag lopen, zette ik misschien wel voor ons beiden de stap: ik nodigde haar bij ons thuis uit om te komen eten. En daar is in één keer een mooie vriendschap uit gegroeid. Daar ben ik dankbaar voor, want ik geloof dat die stap ook het zaadje deed ontkiemen voor wat er hier in Besoyen ontstond: een avondmaaltijd voor buurtgenoten rond de kerk. Gelovig, niet gelovig, twijfelend, terugkerend, hopen... iedereen is welkom. We zijn kerk in de buurt. Open.' Maar Besoyen-aan-Tafel ontstond niet zomaar. Johan moest weer een drempel over, deze keer om steun te vragen van de diaconie. 'Ik moest me er echt toe zetten. Want wat als ze het niet wilden steunen? Dat zou het een teleurstelling zijn geweest. Maar ik kreeg meteen toestemming. Men was benieuwd naar wat er zou ontstaan. En ineens kwam er bijval van alle kanten! Er groeide al snel een vaste kern van vrijwilligers. Mensen wilden helpen koken, boodschappen doen, organiseren, ... echt grandioos.'

“

Als er een alleenstaande is die niet kan komen omdat wij plaatsen bezet houden, schrap ons dan maar van de lijst. Want zij hebben het nog meer nodig dan wij.”

Alle vijfendertig plaatsen aan tafel zijn gereserveerd. Inmiddels wordt Besoyen-aan-Tafel voor de vierde keer georganiseerd, en tijdens de maaltijd vult zich ook de reserveringslijst voor de volgende editie al, die een maand later op de agenda staat. De heer en mevrouw Bekers zijn vaste gasten. 'Het is zo fijn om ook andere mensen te ontmoeten. Je merkt dat veel mensen er echt enorm naartoe leven. Je weet dat je op die specifieke datum iets leuks 's avonds hebt.' Ze wijst op zichzelf en haar man: 'Weet je, wij hebben elkaar in ieder geval nog. En dat al vijftig jaar. Veel mensen zijn alleenstaand, en moeten de moed uit zichzelf halen. Ik zeg altijd als ik me inschrijf: als er een alleenstaande is die niet kan komen omdat wij plaatsen aan tafel bezet houden, schrap ons dan maar van de lijst. Want hoe leuk en gezellig wij het ook vinden en hoe graag we ook aanschrijven... zij hebben het nog meer nodig dan wij.' Delen maakt vrijgevig en ruimhartig. 'Maar het is wel echt fijn dat we erbij mogen zijn vanavond.'

“

Openheid geven geeft ook openheid aan anderen.”

Aan één van de vier grote tafels zit een groepje buurvrouwen uit een nabijgelegen flat. 'We zijn ongeveer tegelijkertijd hier komen wonen. Dan bouw je meteen iets op, omdat je allemaal tegelijk aan een nieuwe fase begint. Toen we werden uitgenodigd door Johan van deze Hervormde Gemeente, leek ons dat meteen gezellig. En dat is gebleken. We proberen iedere keer te komen. Soms kan iemand van ons niet, maar we willen wel! Het zijn echt mooie avonden.' Sommige buurtgenoten zijn openhartig over hun geloof, zo ook deze vrouwen. 'Eigenlijk zijn we katholiek. Maar we zijn enorm welkom hier. En dat betekent erg veel voor ons. Laten we alsjeblieft naar de overeenkomsten kijken, in plaats van naar de verschillen. Want volgens mij zijn er meer overeenkomsten dan verschillen. En die binden ons.' Op een ongedwongen manier wordt hier over het geloof gepraat. Want we zitten in een kerk, daar kun je niet omheen. Geloofsgesprekken voeren, dat was ook één van de doelstellingen van Hervormde Gemeente in Besoyen toen zij deelnamen aan het Focustraject van IZB. Trajectbegeleider Wout Koelewijn trok een tijdlang met de gemeente op, en bezoekt haar nog steeds. 'Dit was de enige gemeente die met Focus begon tijdens corona, en wel online. Johan en Lydian Schouten stapten er als kringleiders in. Want een tijd geleden was er niet zoveel, maar nu zijn er weer echt kringen, en deze lopen goed. Dat is wel een mooi resultaat. Er worden ook meer kringgebeden geïnitieerd. Dingen zijn in beweging in deze gemeente.' Er zijn inmiddels minimaal acht kringen in Besoyen, en er is een Bijbelstudievereniging. Lydian: 'Ik vind de Focus-avonden altijd heel fijn. In sommige kringen is de drempel lager om te praten over

“

Je moet zélf kwetsbaar zijn en daarin gewoon volhouden.”

persoonlijke vragen en geloof. Bijvoorbeeld over hoe je een gesprek aanknoopt met je niet-gelovige buurman. Dit wordt nu makkelijker, omdat je je ervaringen deelt. Openheid geven geeft ook openheid aan anderen.’ Diny vult aan: ‘Op zondag word je gevoed in de kerk, maar doordeweeks is het pas écht belangrijk. Dan geef je er zélf vorm aan.’

Johan valt Diny bij: ‘Je moet zélf kwetsbaar zijn en daarin gewoon volhouden. Dan verandert iemand van wie je niets weet ineens in een echt persoon. Zoals Diny nu Diny met een verhaal is voor ons, met meer lagen. Als ouderling ontdek je meer over mensen. Mensen worden voller, je koestert hun verhaal. Soms is dat ook best lastig. Maar altijd waardevol.’ De diepere laag van Diny blijkt niet alleen uit haar hartelijkheid en veelzijdigheid, maar ook uit haar levenservaring. ‘Ik ben geboren in een gelovig gezin. Daar ben ik dankbaar voor. Iedere dag is een dag dichterbij naar Jezus toe.’

Een tafel verder praat ik door met Johan en Diny. Johan ziet en hoort Diny. En sluit aan bij de diepere betekenis van haar uitspraak. ‘Ik ben dankbaar voor de dagen die ik krijg, maar niet voor wat er in de wereld gebeurt. Al gebeuren er ook wel goede dingen. Ik denk dat God niet van ons vraagt de wereldproblematiek op te lossen. Maar wel om in actie te komen als je dingen in je directe omgeving ziet gebeuren. Daar heb je invloed op, en daar heb je iets te doen. Dat neem ik serieus.’

Hoeveel deze avonden betekenen voor mensen blijkt niet alleen uit de werkelijk fantastisch bereide maaltijd. Want hoe smakelijk de soep, de perfect gebakken aardappeltjes, de gebraden kip en rijkgevlude salade ook mogen zijn, het zijn ook de gesprekken die ons bijblijven. Aan

tafel worden levenservaringen uitgewisseld. Soms intens verdrietige, soms vertederende, of hartverwarmende. Een vriendelijk echtpaar deelt hun dankbaarheid voor deze gemeente, na enkele wat minder plezierige ervaringen elders. ‘Het was echt even zoeken, maar we zijn hier echt geland. Soms denk ik nog wel eens terug aan die tijd. Want we hebben er ook belangrijke levensmomenten gedeeld. Ons trouwen, en de doop van onze zoon. Maar hier maken we nieuwe herinneringen.’ Ze lachen breeduit, en ogen ontspannen.

De diaken schuift aan. ‘Ik ben hier vanavond in mijn rol als diaken, we steunen dit project van harte. Maar eerlijk gezegd heb ik er zelf ook veel aan, zo enkele maanden na het overlijden van mijn echtgenote. Ik ben een tijdlang haar mantelzorger geweest. En nu gaat het hier om het geven én ontvangen, met alle emoties van dien. Die mogen er nu ook zijn.’

Gezelligheid kent geen tijd, daar weten ze in Brabant alles van. Na het dessert (romige tiramisu) en de koffie is het ineens alweer kwart voor tien, en wordt het nog even haasten naar het station, op weg naar huis. De buurman van de kerk biedt spontaan een lift aan. ‘Ik heb eigenlijk geen rol tijdens deze avonden, maar kan het eigenlijk niet laten mijn handen uit de mouwen te steken.’

Besoyen-aan-Tafel kwam tot stand vanuit een wens van één mens, die tot twee keer toe een drempel over moest om in actie te komen. Hij vroeg, twee keer. En ontving vele malen meer zegen, en velen met hem.

Benieuwd wat IZB-Focus voor uw gemeente kan betekenen? Neemt u eens contact op via focus@izb.nl om van gedachten te wisselen.

STUKJES GOUD IN HET EVANGELIE

**‘We mogen
elkaars voeten
wassen’**

A man with short, light-colored hair, wearing a dark blue suit jacket over a white shirt with a striped collar, is sitting in a wooden chair. He is smiling broadly and looking towards the camera. His hands are clasped together in his lap. The background is dark, with two colorful stained glass windows visible at the top. The lighting is warm and focused on the man.

Het predikantschap heeft als risico dat je het in je eentje gaat doen. Zoek elkaar op, zegt Jan Reijm, en wees open. 'Laten wij anders zijn dan de wereld, waar je bang moet zijn om te falen of afgerekend te worden.'

De werkkamer van dominee Jan Reijm (43) in wijkgebouw De Veste is licht en ruim. Er staat een sportfiets, aan een van de boekenkasten hangt een toga. Zijn bureau staat voor het raam dat uitzicht biedt op de hoger gelegen Hillegondakerk, de oudste kerk van Rotterdam, en de begraafplaats. Ze liggen op een zogeheten donk, een natuurlijk ontstane zandheuvel. Het is een onvermoede plek van rust in de levendige stadswijk.

Jan is sinds 2018 predikant van de Hervormde gemeente in Rotterdam-Hillegersberg. Hij groeide op in Nieuwerkerk aan den IJssel, waar Reijm een bekende familienaam is. Hij had er zijn vrienden en ook zijn vrouw Jacoline leerde hij er kennen. 'Er is een tijd geweest dat ik mij niet voor kon stellen dat ik het dorp uit zou gaan', zegt hij. Toch heeft hij als dominee inmiddels op meerdere plekken gediend: in het Brabantse Giessen, het Zuid-Hollandse Alblasserdam en nu dus in Rotterdam. Zijn vrouw werkt als zelfstandige in de jeugdhulpverlening. Ze hebben drie zoons in de tienerleeftijd. Jan: 'Als gezin zijn we echt een team. We zijn een aantal keer ontworteld en overgepoot, wij zijn elkaars houvast.'

Verloren-zoon-principe

Hij komt zelf ook uit een veilig, warm nest. Dankbaar omschrijft hij zijn ouders: gelovige, zachtaardige mensen die niet veel woorden aan het geloof wijdden, maar wel lieten merken dat ze de kerkdienst intens beleefden. Het geloof werd hem niet opgedrongen, hij werd uitgenodigd. 'Ik besef hoeveel ruimte mijn ouders mij gegeven hebben en hoeveel ze hebben gebeden dat ik bij God zou blijven. Zonder mij daar veel over te vertellen.' Jan herinnert zich hoe zijn vader eens in alle stilte achter hem blijkt te fietsen als hij na het uitgaan te laat thuiskomt. Zijn moeder staat in de keuken op de uitkijk. Veel woorden worden er naderhand niet aan gewijd. Ontroerd: 'Ze hebben het verloren-zoonprincipe goed toegepast.'

Rond de tijd dat Jan gaat studeren, komt hij bewust tot geloof. Daar gaat een crisisperiode aan vooraf: hij vraagt zich af waar hij voor leeft, wie God is en of hij bij Hem vandaan zal gaan of juist naar Hem toe. 'Toen de preken in de kerk mij gingen raken en ik ervaarde dat God het ook wel eens tegen mij zou kunnen hebben, werd ik

gevraagd te helpen bij een verbouwing in de kerk. Dat was mijn ticket naar een kerkelijke vrienden-groep waar ik met mijn vragen terecht kon.'

Roeping

Als zijn geloof zich gaat ontwikkelen, komt er een vreemd gevoel van roeping om dominee te worden. Dat heeft hij daarvoor nooit gehad. Inmiddels studeert hij bestuurskunde in Rotterdam, wat hem goed afgaat. 'In die tijd kwam ik mijn oud-schooldirecteur tegen die mij aan zijn vrouw voorstelde: "Dit is Jan Reijm en die wordt later dominee." Dat verwarde me maar het zette ook iets in gang. Het was alsof ik een bal onder water hield. Hoe harder ik hem wegduwde, hoe harder hij naar boven kwam. Dat begon kracht te kosten. Ik had het gevoel dat ik God in de weg zou staan als ik geen gehoor zou geven.' Op Tweede Paasdag is Jan in een doopdienst als hij in zijn hart de vraag hoort: "Wil jij dit ook?" Hij wacht met ja zeggen tot hij zijn ouders en Jacoline gesproken heeft. Hen heeft hij ook van God gekregen, zo redeneert hij, en als zij het een vreemd idee vinden, gaat er een streep door. Maar dat gebeurt niet. Na twee jaar bestuurskunde switcht Jan naar theologie.

De eerste gemeente waar hij predikant wordt, is Giessen. Hij komt er tamelijk onverwacht preken en de beroepingscommissie zet hem bovenaan de lijst. Er is een wederzijdse klik.

'Die gemeente heeft mij veel willen leren. Ze gaven mij als jonge predikant van 27 de ruimte.' Na vier jaar volgt Alblasserdam, een gemeente met veel hartelijkheid en directheid. 'In Giessen ging de gemeente met de dominee om zonder hem al te joviaal te benaderen. In Alblasserdam werd ik een mengelmoes van dominee en Jan.'

Ds. Jan Reijm is Predikant bij de Protestantse Gemeente Rotterdam-Noordrand, Hervormde wijkgemeente Hillegondakerk en betrokken bij de tafels 'Undefended preaching' van IZB-Areopagus.

“

Ze hebben het verloren-zoonprincipe goed toegepast.”

Na zeven jaar hebben Jan en Jacoline het gevoel dat het tijd is voor een andere plek. Ze weten aanvankelijk totaal niet waar. 'Dat was verwarrend. Toen kwam het beroep uit Hillegersberg, wat uitliep op een ja van ons hele gezin. Dat hebben we als bijzonder ervaren.'

Geen belemmering

Ooit was hij dat Nieuwerkerkse jongetje dat nooit het dorp uit zou gaan. Nu betekent het veel minder voor hem waar hij woont. 'Ik raak niet in paniek bij de gedachte dat ik ooit weg zal gaan. Dat is ook geen belemmering om mezelf te geven. Ik ben nu hier en ik geef mezelf honderd procent. Ook als het korte contacten zijn. Sommige collega's zie ik door beroepingswerk maar een paar jaar. Dan schiet iemand weer naar een ander deel van het land. Waar het om gaat is dat je nu hier samen bent, dus zoek elkaar op in goede werkgemeenschappen.'

Zelf neemt hij deel aan de door de kerkorde verplichte bijeenkomsten waar predikanten elkaar bemoedigen en samen studeren. Daarnaast is hij, vanaf het allereerste begin, betrokken bij de zogenaamde tafels van Paul Visser, een initiatief van IZB-Areopagus waar predikanten oefenen in preken en preekvoorbereiding. 'Met een aantal collega's deelde ik het verlangen naar een Bijbelse prediking die de gemeente als geheel dient. Vandaaruit is de eerste tafel ontstaan. We denken na over de

vraag hoe je in deze tijd zo kunt preken dat je daadwerkelijk het Woord aan het verkondigen bent, in plaats van al die verschillende groepen in je gemeente te bedienen. Zodat de gemeente een prediking hoort die uitstijgt boven alle voorkeuren.' Hij heeft er veel aan. 'Er is een graad van vertrouwelijkheid ontstaan waarbij je prediking een onderdeel is, maar het ook gaat over de lagen die eronder liggen. Wie ben je zelf en wie is God? Hoe kun je geestelijk leven? Hoe bid je en verwacht je nog iets? Hoe resoneert een Bijbeltekst in jou? We leren om die vragen meer bij onszelf toe te laten en te benutten voor een preek.'

Delen

Daar is openheid voor nodig, zegt Jan. 'Als je jezelf geeft, als iederéén zichzelf geeft, ontstaat er een stukje vriendschap. Het doet iets wat je niet altijd begrijpt. Vaak ga ik lichter naar huis. In jaargesprekken wordt weleens de logische vraag gesteld of ik mijn volle agenda kan ontlasten door minder tijd aan een werkgemeenschap te besteden. Ik word juist stilliger in de overtuiging dat ik die bemoediging en verdieping vast moet

houden.' Hij gunt het andere predikanten ook. 'Het is een proces van de afgelopen jaren dat ik ben gaan waarderen: dingen eerder openbreken. Eerder die collega of vriend bellen. Niet alleen in nood, maar ook tussendoor. Een ander kan tegen je zeggen: "Wacht even, wat je nu zegt is belangrijk. Je moffelt het weg, maar het raakt me. Vertel eens." Dat gebeurt alleen maar als je dingen deelt.'

'Het predikantschap heeft als risico dat je het in je eentje gaat doen. Ik heb het nodig om met anderen op te trekken. Dat vraagt om kwetsbaarheid en dat is vandaag de dag reuzelink, want je kop kan eraf gaan. Laten wij daar anders in zijn dan de wereld, waar je moet waken voor je positie en bang moet zijn om te falen of afgerekend te worden. Dat moeten we met kracht weerstaan. Ik denk dat dit een van de stukjes goud in het evangelie is: we mogen elkaars voeten wassen. Je mag kwetsbaar zijn, je mag fouten maken. De kerk heeft hierin een roeping en als predikanten gaan we daarin voor. Dat is een oefening.'

'Undefended preaching'

Paul Visser over de tafels 'Undefended preaching' van IZB-Areopagus:

'Als prediker kun je ongemerkt een speelbal worden tussen verschillende belangen en stromingen in de gemeente. Dat kan je vrijmoedigheid en vreugde in het preken ondermijnen. Daarom zijn we in 2020 gestart met vier regionale tafels, waar wij ons in tien maandelijkse sessies samen collega's trainen in 'undefended preaching': dicht bij de tekst, dicht bij je hart en dicht bij je hoorders.'

In een follow-up van vijf sessies wordt de verbinding gelegd met een aantal thema's uit het boek 'Dialog, dans en duel' (Kees van Ekris). Inmiddels deden de afgelopen 2 jaar 70 collega's mee en zien we uit naar nieuwe tafels.'

Meer info op www.izb.nl/areopagus.

“

Er is een graad van vertrouwelijkheid ontstaan waarbij je prediking een onderdeel is, maar het ook gaat over de lagen die eronder liggen.”

A young woman with long blonde hair and glasses is sitting on a black metal railing of a bridge. She is wearing a white long-sleeved shirt with small orange floral patterns and olive green trousers. The background shows a row of multi-story brick buildings with white window frames and a canal below. The sky is overcast. The text is overlaid on the lower part of the image, enclosed in a white outline.

‘Hoe *climate anxiety* jongeren op God kan wijzen’

‘Het lijkt me best fijn om dat te hebben.’ Ik zit met een masterstudent, laten we haar Anne noemen, in een café en word geïnterviewd voor haar scriptie over klimaatverandering. De vraag is of ik *climate anxiety* heb (een gevoel van stress als gevolg van de klimaatcrisis), een veelvoorkomend fenomeen onder jongvolwassenen. Ik vertel haar over mijn hoop op een nieuwe aarde, waardoor alle klimaatproblematiek in een ander perspectief komt te staan. Toch is die hoop geen reden om nu niet goed voor de aarde te zorgen, integendeel. Met woorden die aan Luther worden toegeschreven: ‘Zelfs als ik wist dat morgen de wereld zou vergaan, dan zou ik vandaag nog een appelboom planten.’ Anne is verbaasd en nieuwsgierig naar de oorzaak van deze visie. We hebben een mooi gesprek over het christelijk geloof.

Veel jonge mensen worden volwassen in een wereld waarin klimaatverandering steeds meer impact heeft. Ik heb regelmatig gesprekken over het wel of niet maken van een vliegreis, het kopen van tweedehands kleding en het eten van vlees. Hoewel veel jongeren goed geïnformeerd zijn en hun steentje wel willen bijdragen, ervaren ze hun inspanningen vaak als een druppel op een gloeiende plaat. Van alle kanten wordt geroepen dat het al te laat is, dat we voorbij een *tipping point* zijn. Hoewel ik hier niet wakker van lig, herken ik toch het gevoel van onzekerheid. Hoe ziet de wereld eruit als ik veertig ben? Of zestig? Gaan we dat überhaupt wel halen?

De klimaatcrisis is een heel goed aanknopingspunt voor een gesprek over geloof, zeker bij jongeren, voor wie deze planeet nog even mee moet gaan. De meesten beseffen de waarde van de prachtige natuur en realiseren zich dat we ervan afhankelijk zijn. Het verhaal dat er een goede God is die alles schiep en de mens de opdracht gaf voor die schepping te zorgen, is niet gek. Het is zonneklaar dat de mens hierin gefaald heeft. Onze hebberigheid en de exploitatie van natuurlijke bronnen wijzen naar gebrokenheid en zonde.

Maar zeker als het gaat over de toekomst, die soms hopeloos verloren lijkt, kan het christendom een echt antwoord bieden. Toen ik met Anne sprak, leek ze bijna jaloeers dat ik zo onbezorgd in het leven kan staan.

Geloven in een toekomst vol hoop, ondanks de zo die mensen van de aarde maken, is een ontzettende opluchting. Ik denk vaak maar snel dat Jezus vast wel teruggekomen zal zijn, voordat het goed mis gaat. Hoe moet het zijn voor iemand die dat uitzicht niet heeft? Wat ik om me heen zie is dat jonge christenen zoeken naar de betekenis en relevantie van hun geloof in de huidige maatschappij. De kerk kan soms best ver weg staan van hedendaagse debatten. Natuurlijk heeft klimaatverandering alles te maken met schepping, gebrokenheid, zonde, vergeving, de hoop dat God alles nieuw zal maken. Daarom mogen we het daar best vaker over hebben. Op die manier getuigen we als christenen van ons vertrouwen in onze Schepper, die ook als het gaat over de klimaatcrisis anno 2023, de wereld in Zijn handen heeft.

*Christhe Vreugdenhil
(lid Raad van Toezicht IZB)*

OMGAAN MET GROEI ÉN MET
TEGENSLAGEN

Het lukt soms niet en dat is okay

In de lommerrijke, zonnige binnentuin van de Prinsekerk is het volop lente wanneer we op bezoek komen bij ds. Niels de Jong. Een lentesfeer die niet meteen bij het onderwerp van dit gesprek lijkt te horen. Noorderlicht Rotterdam is een van de protestantse gemeenten die groeien. Van een kleine kern in de Prinsekerk groeide de gemeente binnen vijftien jaar uit tot vier locaties, en een vijfde in de startblokken. We lazen al in een eerdere editie van dit magazine over hun missie en de positieve uitdagingen die hiermee gepaard gaan. Hoe mooi dit alles ook klinkt en mag zijn, er zijn ook tegenslagen te verhapstukken. Hoe gaat Noorderlicht om met pech, en hoe herpakt de gemeente zich? We leggen dit voor aan ds. Niels de Jong.

Net even voor de coronapandemie uitbrak, startte Noorderlicht een nieuw initiatief: de Overdagkerk. Gevestigd in de Waalse Kerk, hartje Rotterdam. Iedere woensdagmiddag ging de kerk open voor een dienst, een kop soep en een goed gesprek. Voor werkenden, zoekenden, mensen met een behoefte aan verdieping doordeweeks.

Geïnteresseerde omwonenden liepen binnen, en al snel vormde zich een klein kerngroepje. Mensen die bij het nabijgelegen Oogziekenhuis een afspraak hadden liepen ook weleens geïnteresseerd binnen. Maar doorgaans bleef het bij de meeste bezoekers bij een enkele keer bijwonen. Het sloeg toch minder aan dan de zondagse diensten en andere bijeenkomsten. 'Leuk, maar daar bouw je ook niet echt iets mee op. Dus natuurlijk waren er incidentele contacten, maar groeien deed het niet. Maar goed, we leerden wel die wijk kennen, het gebouw en de beheerder van de Waalse Kerk. En dat leidde uiteindelijk wel weer tot een nieuw initiatief dat wél groeit: Noorderlicht City Project, een avonddienst met hedendaagse muziek en een verdiepend interview. Maar laten we eerlijk zijn, toen de Overdagkerk stopte, was dat gewoon een fikse tegenvaller. Wij baalden daarvan. Vervolgens brak ook nog de pandemie uit, en dat bracht ook uitdagingen met zich mee. We moesten, net als iedere andere gemeente,

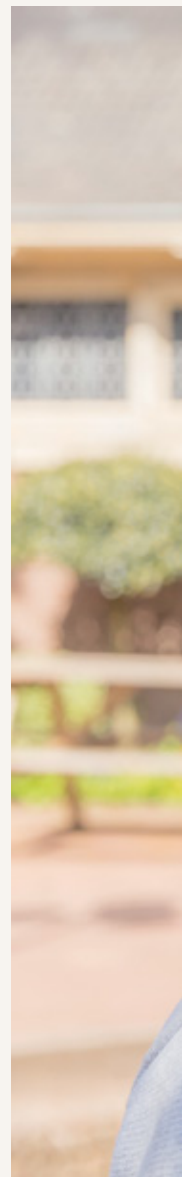
“

Als je ruimte in je hoofd en hart houdt voor hoe God wil dat het zich ontvouwt, dan hang je minder aan je persoonlijke belangen. Uiteindelijk is het Zijn Kerk. Zijn Koninkrijk, niet het onze.”

manieren vinden om in contact te blijven met onze gemeenteleden, en goede diensten verzorgen. We stelden prioriteiten.' Het verwerken van tegenslag kan inderdaad wat tijd kosten. Al had Niels weinig tijd om er te lang bij stil te staan, pijn deed het wel. 'Het idee was geboren uit een wens, uit geloof, en we baden ervoor. Nu, een paar jaar later, zie ik de Overdagkerk als iets dat wel van waarde was, maar wat gewoon voor een te kleine groep mensen was. Misschien zetten we ooit die deur wel weer open, maar voorlopig niet.'

Niels hecht aan flexibiliteit, het heel bewust nemen van vrijheid voor open uitkomsten. Waarbij je net even minder 'alles' ervan af laat hangen, als iets goed of juist niet goed gaat. 'Het is ook een kwestie van perceptie. Hoe zie je het? Zie je het als iets dat 'moet' lukken, of als experiment waarvan mag blijken of God het al dan niet zegent? In het tweede geval wordt het iets gemakkelijker om er vrede mee te krijgen als het niet zo gaat als je had gehoopt. Natuurlijk vind je het jammer, maar er is geen man overboord. Maar als zo'n experiment voelt als je grootste levensroeping of zoiets, ja, dan ben je natuurlijk heel verdrietig als het niet lukt. Maar zo hoeft het dus niet te zijn.' Niels vervolgt: 'De Prinsekerk hier is meestal open, bijvoorbeeld. Dat kost ons niet heel erg veel meer, maar we verliezen er ook niets aan als mensen minder binnenlopen dan we misschien hoopten. Want de drie mensen die op een ochtend binnenlopen hebben er iets aan gehad. Dus is het altijd winst. Zonder dat we er een nieuwe locatie voor hoeven te openen. Als je ruimte in je hoofd en hart houdt voor hoe God wil dat het zich ontvouwt, dan hang je minder aan je persoonlijke belangen. Uiteindelijk is het Zijn Kerk. Zijn Koninkrijk. Niet het onze.'

Als je de missie van God de Vader, en zijn wereldwijde Kerk echt in het groot bekijkt, en hieraan bijdraagt op deelelementen, dan maakt je dat als gemeente flexibeler en veerkrachtiger. Niels vervolgt: 'De missie staat voorop. Maar de methode mag wisselen. Als een methode niet blijkt te werken, dan verandert dat echt helemaal niets aan de missie. Die moet je nooit opgeven. Maar een activiteit kun je altijd veranderen. Kijk, als alles zou afhangen van jouw prestaties, dan

word je wel héél erg teruggeworpen op jezelf. Dat zou betekenen dat wanneer jij alles maar perfect zou doen, het goed komt met de Kerk. Die vlieger gaat natuurlijk niet op. Je moet je ook kunnen overgeven aan Gods bedoeling met dingen. Dat geeft meer ontspanning.'

Deze invalshoek kwam Niels ook van pas tijdens de turbulente opstartfase van Noorderlicht Charlois, op Rotterdam Zuid. Deze gemeente startte net voor de coronaperiode. Een nieuwe locatie is wel iets meer dan een experiment. 'Bij Noorderlicht Blijdorp valt de boel echt niet om

als het eventjes tegenzit. We kwamen goed door de coronaperiode heen, ook omdat we flink op online communicatie inzetten, en de menselijke maat in de wijk. Maar die luxe had Charlois natuurlijk niet. Als je net begint met pakweg vijftig gemeenteleden, en er blijven tijdens een pandemie ineens vijftentwintig over, dan schiet je wel te binnen: dit kan zomaar omvallen! Gelukkig is dat niet gebeurd, maar de gedachte was niet onrealistisch.' Ook dominee Niels stond weleens voor een handvol mensen te preken op Charlois. 'Je probeert de moed erin te houden. En je verandert niets aan de

manier waarop je preekt. Ook al zitten er twintig mensen: ze zitten er wel om het Woord van God tot zich te laten komen, en daar doe ik dan mijn best voor. Voor wat het hen kan brengen.' Als iets niet meteen een doorslaand succes is en geplaagd wordt door pech, dan wil dat niet altijd zeggen dat je dan maar snel moet opgeven. Charlois is inmiddels een mooie pioniersplek, en met Corine Zonnenberg als dominee is deze in goede handen. Niels koppelt het aan zijn stad: 'Het is misschien ook een beetje Rotterdams om gewoon ook maar iets te gaan doen en dan wel kijken of het anders kan of beter moet. Ik zou willen waken voor teveel vergaderen. Je kunt niet alles dicht tikken. Dat moet je ook niet willen. Laat je in ieder geval niet leiden door angst voor mislukking. We proberen voor het tegenovergestelde te kiezen: geloof. Want natuurlijk blijft het spannend of iets lukt of niet. Minder angst, meer proberen en geloven.'

Niels ziet wel dat elke groei ook z'n schaduwkant heeft. 'Ik hecht eraan iedereen te kennen en te

spreken in onze gemeente. Dat lukt uiteindelijk niet echt op een gegeven moment. Dat is een luxeprobleem, maar dat maakt het niet minder lastig! Enerzijds bereiken we meer mensen met het Woord van God. Anderzijds vraagt het aanpassingsvermogen en nieuwe vaardigheden. Dat gaat soms moeizaam, maar het frustreert me niet. We leven niet in een ideale wereld, het is mensenwerk. Voor Gods Koninkrijk, dat wel. Ik bid ervoor dat het doorgaat zoals het gaat, dat de missie het leven van mensen raakt.' Niels is even stil. In de Prinsekerk lopen mensen door de gangen met tassen kleding voor de kledingbank. Een vrijwillige klusjesman timmert op gehoorafstand iets nieuws in elkaar. Niels: 'Ik denk net even aan paus Johannes Paulus II. Toen hij net paus was geworden, lag hij twee, drie nachten wakker. Hij moest van alles doen, en voelde zich overspoeld. Uiteindelijk viel hem in: 'Het is Uw Kerk, niet die van mij. Ik ga lekker slapen.' Dat voel ik wel mee. Het is een kwestie van het aan God overlaten, en ondertussen je best doen, en bidden.'

Bij groei én bij tegenvallers gaat de tuin met de seizoenen mee. Misschien is dat, met de genereus gedeelde ervaringen en inzichten van ds. Niels de Jong, één van de fijnste lessen die dit bezoek ons bracht.

“

De missie van God de Vader staat voorop. Maar de methode mag wisselen. Als een methode mislukt dan is dat jammer, maar de missie is niet gelijk voorbij. En hopelijk heb je er dan iets van geleerd dat de missie ten goede komt.”

Tekst: Jojanneke van den Bosch, Foto's: ProPhotos, Daniël van Veelen, Jojanneke van den Bosch

“Eindelijk een manier om je dag te starten met de Bijbel, ook als je een druk ochtend-schema hebt”

Eerst Dit

Eerst Dit is de Bijbelpodcast waarin je elke werkdag een overdenking van 7 minuten ontvangt. Luister in de trein, in de auto, op de fiets, of gewoon tijdens je dagelijkse routine van het opstaan.

Eerst Dit is een initiatief van de EO en IZB, vereniging voor zending in Nederland.

Colofon

Tijding is een gratis kwartaaluitgave voor leden van de IZB, vereniging voor zending in Nederland. De IZB is actief binnen de Protestantse Kerk in Nederland en stimuleert, adviseert en ondersteunt gemeenten en gemeenteleden bij missionair werk. Meer info: www.izb.nl.

Adres

Breestraat 59-61
3811 BH Amersfoort
Tel. (033) 461 19 49
E-mail: info@izb.nl

Redactie

Afdeling Communicatie IZB:
Michael Boon
Anneke Verhoeven
Jojanneke van den Bosch
Marieke Verkaik (secretariaat)

Opmaak

Ivar van Loen, www.ivarontwerpt.nl

Fotoverantwoording

- Wouter Muskee: pagina's 2, 3, 5, 27, 29, 31, 33, 43, 45, 47
- Stijn te Strake (unsplash.com): pagina 7
- Anne-Lize van Bochove: pagina 's 8, 9
- Jean-Pierre Geusens: pagina's 10, 12
- Kemeling: pagina's 14, 16
- Christin Noelle (unsplash.com): pagina 18
- Jeff Sheldon (unsplash.com): pagina 26
- Valentino Funghi (unsplash.com): pagina 28
- Jojanneke van den Bosch: pagina's 38, 39, 40, 41, 55
- Sixteen Miles Out (unsplash.com): pagina 44
- Alejandro Lopez (unsplash.com): pagina 46
- Arend Jan Westerhuis: pagina 48
- Jeremy Bishop (unsplash.com): pagina 49
- Daniël van Veelen: pagina's 50, 52, 55

Overname van artikelen is toegestaan met bronvermelding.

Directie IZB

Dr. Sjaak van den Berg

Lidmaatschap IZB

De IZB is een vereniging. Met uw lidmaatschap ondersteunt u de voortgang van het evangelie in ons land en blijft u betrokken bij actuele ontwikkelingen in missionair werk. De contributie bedraagt minimaal € 10 per jaar.

Uw steun

Steun de zending in Nederland door uw gebed en door uw gift. U kunt de IZB ook op laten nemen in uw testament. Graag willen we u helpen dat te regelen.

U kunt hiervoor vrijblijvend een afspraak maken via tel. (033) 461 19 49 of via een mailtje naar info@izb.nl.

Bankgegevens

IBAN, NL 26 RABO 0302 2061 91
BIC: RABONL2U

Luister via je favoriete podcastapp of de speciale Eerst-Dit app voor iOS en Android.